

Največji slovenski dnevnik :
: v Zedinjenih državah :
Velja za vsa leta \$400
Za pol leta \$250

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States,
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays,
54,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 168. — ŠTEV. 168.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 19, 1919. — SOBOTA, 19. JULIJA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII

DR. KOROŠEC SVARI PRED OPRAVLJANJEM

BRZJOJAVKA, KATERO JE POSLAL DR. KOROŠEC URADNE-MU INFORMACIJSKEMU URADU DRŽAVE SHS. V WASHINGTON, D. C., SVARI JAVNOST PRED NERESNIČNIMI VESTMI, KI KROŽIJO V INOZEMSTVU.

Washington, D. C., 17. julija. — Inozemski informacijski urad države SHS. je dobil iz Belgrada naslednji kablogram:

— Še pred svetovno vojno in v zlobni nameri, da tendenciozno predstavljajo politično stanje v Srbiji; so se getovi organi javnega mnenja v Avstriji, Madžarski in Bolgarski odlikovali z neumornim blatenjem srbske države in srbskega naroda.

Danes, ko so centralne velesile in prav posebno bivša avstro-ogrska monarhija, izkusile vse zlo, katero je donesla vojna, je povsem naravno pričakovati, da bi prišla nemška, madžarska in bolgarska javna preča do prepričanja, da sote zastarale metode blatenja svojih sosedov še vedno edino sredstvo, katero morejo uporabiti.

Razentega pa so zlobne izmišljene vesti, ki so se v zadnjem času pričele pojavljati v inozemskih listih in ki so skušale sramotiti državo Srbov, Hrvatov in Slovencev, dokaz, da vojne izkušnje poraženih narodov še do danes niso privedle urednike listov do tega, da bi se nepehali za senzacionalnimi vestmi in za brezmiselnimi vestmi, katere si sami izmišljajo.

Tako je naprimer nek dunajski list objavil po svojem starem receptu presenetljivo vest o nekaki zaroti v Belgradu in o pričakovanim atentatu ter o aretaciji zarotnikov. Ni potreba še posebej povdarjati, da je bila cela ta vest najbolj prosta izmišljotina.

Nek list v Curihu je objavil vest, da se je črnogorski narod že tretjič uprl, da se vrše v južnih krajih Črnogore krvave bitke in da je cela Črnagora v nepopisno razburjenem stanju. Poročal je nadalje, da se številni begunci selijo v Italijo. Da bi dal temu tendenciozno poročilo izgled verodostojnosti, je imenovan curiški list navedel poročilo štev. 144 poloficijelnega belgrajskega lista "Samouprava", v katerem je poslanik Dragović protestiral proti stopanju napram črnogorskemu: narodu ter imenoval položaj v Črnigori naravnost nezosen.

Medtem pa je iz imenovanega poročila v "Samoupravi" razvidno, da je poslanik Dragović stavljal povsem navadno vprašanje na predsednika ministrskega zbora, v katerem je izjavil, da se gotovi uradniki na nepravilen način obnašajo napram narodu, ki je bil komaj oproščen tujega robstva. Rekel je, da so to le izvzeti duščaki, katerih pa ne more preprečiti državna administracija, ki hoče biti proti vsem pravičnim na enak način.

Mesto, da bi iz imenovane pripombe poslanika Dragovića prišel do logičnega zaključka, je urednik imenovanega lista v Curihu povzročil celo apelacijo poslanika ter jo izpremenil v nekak protest proti nezoznemu stanju v Črnigori.

Istotako se pojavljajo zastopniki bolgarskega časopisa v svojih starih ulogah. Nek list v Sofiji trdi, da je opaziti po čeli Bosni protisrbski pokret, da so vršile srbske oblasti velik teror in da pred stavlja cela Bosna eno neizmerno bojno polje.

Vsa ta vest je izmišljena od konca do kraja.

Stari in kot kaže neozdravljivi klevetniki srbskega naroda hočejo sedaj svoje stare metode uporabiti proti zedinjeni državi Srbov, Hrvatov in Slovencev. Njih očitveni namen je, da zavedejo javno mnenje v Ameriki, ki še ne pozna njihovih metod, do mnenja da ta država ne bo uspela in na podlagi tega svojega postopanja računajo na uspeh. V gotovih poročilih na jugoslovanske liste v Ameriki, skušajo ti sovražniki predstaviti stanje v državi SHS. kot nezozno. Na ta način skušajo zavesti v zmotno ono dele našega naroda, ki žive v Ameriki ter jih privedi do tega, da bi protestirali proti nekemu umišljenemu teroru nad narodom v starem kraju.

Pred vojno so vse vlade kraljevine Srbije posvečale največjo pažnjo javnemu mnenju sosednih držav, kajti zavele so se opanih posledic, katere more imeti delo takih klevetnikov.

Po koncu svetovne vojne, ki je razkrila vse nepošteno delo omenjenega reakcionarnega režima, ni treba še posebej naročevati pažnje posebno pa ne politinim krogom glede opravljenega značaja vesti in poročil, ki se obračajo na nesramen način proti državi Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Poslušajo ministriški predsednik in minister za zunanje zadeve Dr. Korošec.

(To poročilo vlade SHS. je povsem pravilno ter se obrača proti gotovim senzacionalnim vestim, ki so bile objavljene v ameriških in evropskih listih. Kljub temu pa je dejstvo, da je premalo takih poročil. Boljše bi bilo, da bi jih bilo še več, še bolj tendenciozno in bolj nesramnih, da bi jih bilo lažje pobiti.)

Mi v Ameriki se naravnost žudimo, da ne dobimo iz stare domovine nikakih poročil in vse se nam zdi, da so meje Jugoslavije hermetično zaprte. Jugoslovanska vlada v Belgradu naj blagohotno pojasni, če je to stanje posledica italijanske blokade ali direktni namen vlade v stari domovini, da noče pripustiti nikake vesti v inozemstvo, razen onih, ki gredo preko oficijelnega informacijskega urada v Washingtonu. Zdi se nam, da je murskaj guljega in da se poslužuje vlada države SHS. povsem napačne metode prikri vanja in zatajevanja faktov, to je ravno tega, kar očita svojim nasprotnikom. Vseledtega je pa tudi umevno, da pripašajo sovražni nam časopisi taka bedasta poročila kot jih je priobčil imenovan list v Curihu. Glavna naloga vsakega naroda v modernem času je pokazati svoje barve ter nastopiti pred svetom tak kot je. Potem ne bo nikakih izmišljotij in inozemskim časopisjem in nikakih natočevanj na naslov države SHS.)

OROŽJE ZA MEXIKO.

Douglas, Arizona, 18. julija. — Po vseh mestih države Sonora v Mehiki so bili nabiti lepaki, na katerih se glasi, da je mehiška vlada v boglastju z ameriško vlado dovolila davež erozija in municije v "defenzivne svrhe". Vsa obdobja, ki bi dobili orožje in municije, bi se odigrali v obliki skem uradu, kjer bo dobil te stvari za prvotno ceno.

ANGL. PRESTOLONOSLEDNIK SE NE BO MUDIL DOLGO V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

London, Anglija, 18. julija. — Valček princ, ki bo v kratkem odpotoval iz Anglije se bo le malo časa mudil v Zdrženih državah, kjer bo dobil te stvari za prvotno ceno.

AMERIŠKI GENERALI ODLIKOVANI V FRANCIJI.

FRANCE HONORS AMERICAN GENERALS

REPUBL. SENATORJI PRI PREDSEDNIKU

V Beli hiši so se oglasili republikanski senatorji. — Predsednik smatra člen X. za bistven.

Washington, D. C., 18. julija. Program predsednika Wilsona za danes je vključeval obnovljeno serije posvetovanj s člani senata, katere konference so se pričele večeraj in v katerih so razpravljali člani senata in predsednik o mirovni pogodbi ter o Ligi narodov.

Štirje republikanski senatorji so imeli danes sestanek s predsednikom. — McNary iz Oregona, Capper iz Kansasa, Kellogg iz Minnesote in Kenyon iz Iowe. — Konverzacija se bo gibal v istih smereh kot večeraj, ko se je posvetoval predsednik s senatorji Coffey, Nelson in McCumber, ki so vsi republikanci.

Na teh konferencah bo predsednik seznanil senatorje s celim postopanjem mirovni pogodbi in v Parizu. Dosedaj je pozval predsednik k sebi le one senatorje, ki so se izrazili v prilogi mirovni pogodbi, ali ki niso dali v javnost nobene izjave za pogodbo ali proti. Pozneje pa se bo posvetoval z vsakim republikanskim senatorjem vključno z onimi, ki najbolj ostro nasprotujejo odobrenju mirovne pogodbe.

Tekom dananjene senatne seje ni pričakovati nikakega pripravljenega govora ter se v splošnem domneva, da bo senat odgojen do pondeljka. Odbor za zunanje zadeve bo nadaljeval s svojim čitanjem mirovne pogodbe a se ne bo vmešaval v postopanje senata kot takega.

Dosedaj ni predsednik ničesar izjavil glede svojega sklepa, kajkočega se zahteve senata, naj objavi ameriško besedilo pogodbe glede Lige narodov. Predsednikov tajnik Tammly je izjavil, da še ni razpravljal s predsednikom o tej zadevi in senatorji, ki so govorili s predsednikom večeraj, so izjavili, da se konverzacija ni tikala tozadnevne vprašanja.

V pogovoru s senatorji je zavzel predsednik Wilson stališče, da ne morejo Zdrženice države odločiti vprašanja gotovih pridržkov. — Vseledtega so se morale prilagoditi mnenju in naziranj drugih držav. Predsednik smatra celo mirovno pogodbo za nekak kontrakt, ki vsebuje dvesti prilik za pridržke katerikoli vrste in brez ozira na splošne določbe mirovne pogodbe.

Razen Šantung vprašanja je razpravljal predsednik s senator-

AMERIŠKA ULICA V PIROTU.

Pirot, Srbija, 18. julija. — Eua ulica v Pirotu je bila imenovana "Ameriška ulica" v znak hvaležnosti do Ameriškega Rdečega Kriza, ki je preskrboval hrano za tisoče srbskih beguncev, ki so se vrnili iz Bolgarske.

Štirideset tisoč mož izmed šestdeset tisoč Srbov, ki so bili internirani na Bolgarskem tekom vojne, je šlo skozi to mesto na povratku v svoje rojstne kraje. Deset tisoč nadaljnjih se je naselilo v Pirotu ali v bližini tik poleg bolgarske meje, deloma vsled tega, ker so izvedeli, da so bila njih domovja v centralni Srbiji porušena.

JEKLARSKI TRUST V BELGIJI.

Bruselj, Belgija, 18. julija. — Iz razvini belgijske jeklarske industrije, katero so na sistematičen način uničevali Nemci, bo vstala največja jeklarska kombinacija sveta. Deset ali dvanajst najbolj mogočnih korporacij, kojih naprave so bile uničene tekom vojne, je sklenilo združiti vse sile v eno velikansko podjetje. Te družbe so sledile pri tem vzgledu, katerega jim je nudila ameriška Steel Corporation.

Edina stvar, ki preostaja, je določiti vrednost rudnikov v Briey okraju ter v vojvodini Luksemburg, ki bo tvorila del novega trusta. Ta ugotovitev pa ne bo vzela dosti časa.

Vse naprave novega belgijskega jeklarskega trusta bodo urejene tako, da bo vsaka posamezna izdelovala prav posebne vrste blago. Na ta način bo mogoče doseči večje soglasje, ne da bi se pri tem krizali interesi posameznih podjetij in naprav.

AMERIŠKI BOMBAŽ NA ČESKEM.

Praga, Čehoslovaška, 18. julija. — Prva odpošiljatev ameriškega bombaža bo prišla v Prago dne 3. julija. Dotičnega dne bo dospelo v Prago tri tisoč zavojev bombaža, — kot so oznanile oblasti. To je prva pošiljatev bombaža iz za časa, ko je izbruhnila svetovna vojna.

Cena kromam vedno pada

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvatsko, v Slavonije, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in seznajnim razmetam primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo goče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Sedaj pošljemo v staro domovino, naprimer:

100 kron	\$ 5.00	500 kron	\$ 23.75
200 kron	\$ 9.50	1000 kron	\$ 45.50
300 kron	\$ 14.25	10,000 kron	\$ 450.00

Za pošiljanje večjih zneskov smo pripravljene napraviti ugodnejšo ceno po pismenem ali ustnemem dogovoru.

Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

PAPEŽ JE ZADOVOLJEN.

Rim, Italija, 18. julija. — Papež Benedikt je naslovil na vse katoliške škofo v Nemčiji pismo, v katerem je dal izraka svojemu veselju nad odstranjenjem blokade. Pismo priporoča, naj zavzema katoliški nemški narod stališče krščanske milosrdnosti z ozirom na vprašanje poprave in vojne odškodnine. Nadalje pravi, da upa, da bodo civilizirani narodi in prav posebno katoliški, pomagali prebivalstvu vseh dežel, ki so trpeli vsled vojne. Priporočal je zaključek vseh misli sovražnosti napram prejšnjim sovražnikom ter izjavil, da si morajo nemški katoliški izbiti z glave vse sovraštvo do Francozov in drugih katoliških narodov.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in seznajnim razmetam primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasedeno po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo goče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Sedaj pošljemo v staro domovino, naprimer:

50 lir	\$ 6.80
100 lir	\$ 13.00
500 lir	\$ 64.00
1000 lir	\$ 128.00

Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

IZJAVA FRANCOŠKIH SOCIJALISTOV

Francoska socialistična stranka je izdala izjavo, v kateri protestira proti mirovni pogodbi.

Pariz, Francija, 18. julija. — Francoska socialistična stranka je izdala ugotovilo, v katerem pojasnjuje zakaj je naročila vsem socialističnim poslancem, naj glasujejo proti odobrenju mirovne pogodbe. Manifest protestira proti "zakrinkani aneksiji" Saar okraja, proti razdelitvi nemških kolonij med zaveznike ter proti "očividnem kršenju ljudskih pravic v istočni Prusiji". Nadalje pravi manifest, da je mirovna pogodba balkanizirala centralno Evropo.

Ligo narodov imenuje manifest karikaturu Družbe narodov, katero so obljubljali ljudem tekom vojne. Manifest nasprotuje odstopu Šantunga v roke Japonskega protektorata nad Egiptom. "Slovesno obsoja 'hinavščino in nevarnost' Lige, ki je odobrila te sklepe. Poslanica pravi, da "nasprotuje besedilo dogovora glede Lige naj bi bilo dane organiziranemu delu in da ne določa resnega skrčenja oboroževanja.

Poslanica trdi, da ni bil nemški narod odgovoren za zločine svoje vlade in da je bila "francoska republika dolžna pravičen in časten mir nemški republikli". Nadalje trdi, da so bili krediti Nemčije prenapeti vsled velike vojne odškodnine, kar bo imelo za posledico, da ne bo dobila Francija dosti pomoči za rekonstrukcijo svojih upustošenih ozemelj. Nadalje objavlja, "da se bo kapitalistični razred polastil v Evropi v Orijentu ter v kolonijah vseh posameznih ter kolektivnih bogastev premaganih narodov." Nadalje izjavlja:

"Ta krivična, neuspešna ter nesoglasna pogodba ne more dalje trajati kot mir, katerega ustanavlja pogodba proti pravicam narodov. To proti-revolucionarno nastlje ne more obstajati."

Nadalje se glasi v poslanici: — Ta pogodba, rojena iz najbolj škandalozne zlorabe tajne diplomacije, ki očitvidno krši pravice samodolobce, ki spravlja cele narode v suženjstvo, ki vzbuja povsod nove rizike vojne in katero spremljajo konečno nasilne naredbne proti osvobodilnim naredbam ne le na Ogrskem in v Rusiji, temveč po celi prejšnji Avstro-Ogrski in Nemčiji, ne more pod nobenim pogojem dobiti socialističnega glasu. Razventega pa nasprotuje ta pogodba najboljšim interesom Francije, proti kateri pripravlja povsod sovraštvo ter vsako vrsto konfliktov in ki je izpostavljena vsled ekseesa bremen, katere nalaga premaganim, nevarnosti da ne bo dobila niti odškodnine, do katere je upravičena.

Vsi napori socialističnih voditeljev, da bo zopet združili stranko, so se dosedaj izjalovili. Narodni socialistični kongres, ki se je vršil v ponedeljek in torek, je razkril še več razlik v mnenju kot jih je bilo preje. Vsled tega je pričakovati nadaljne izgube sile, ki se je pričela, ko so se ekstremisti polastili vajat v socialistični stranki leta 1917 ter sklenili, da se hočejo umakniti iz vlade. Edina tolažba francoskih socializtov je ta, da so druge francoske stranke prav tako žalostno razbite in razorganizirane kot je socialistična stranka.

Odkar se je pričela vojna se niso vršile nobene volitve in poslanci so vsled tega izgubili ves stik s svojimi volilci. Vsled tega tudi ne ve nihče kakšna je relativna moč različnih političnih skupin. V tem konfuznem položaju so socializti upali, da bodo v jeseni v stanu predstaviti se z ujedinjeno platformo. Če bodo v stanu storiti to, je odvisno popolnoma od slučajja ali intervencije kake neričakovane okoliščine.

PREJŠNJI KAJZER JE MELANOLIČEN

Prejšnji nemški kajzer je skrajno nervozen. Moli neprestano ter zapuša le redko kedaj svoje sobe.

Berlin, Nemčija, 18. julija. — Pangermanška "Deutsche Zeitung", ki stoji blizu krogom prejšnjega kajzerja, je zelo vznemirjena glede boleznih prejšnjega kajzerja, katero označuje kot "globoko melanholijo". List poroča, da je nekdanji monarh zelo potlačen in da so boji njegov osebni zdravnik za njegovo zdravje, katero označuje kot kritično.

Grof Hohenzollern zapusti le redkokedaj svoje sobe ter vidi svoje prijatelje še redkeje. List pravi, da moli kajzer po več ur na dan. Kadar govori s kakim človekom, govori najraje o verskih predmetih. Prejšnji kajzer kaže baje vse znake velike nervoznosti.

Stanje prejšnje cesarice je tako, da se bo najbrž kmalu vrnila v Nemčijo, kjer upa okrevati od svoje stare srčne bolezni.

V nekem pismu, katero je pisal prejšnji kajzer dne 28. julija 1914, ki je bilo naslovljeno na Bethmann-Hollwega, takratnega cesarskega kancelarja in ki je bilo objavljeno tukaj pred par dnevi, se glasi, da je bilo po sprejetju srbskega odgovora na avstrijski ultimatum mnenje kajzerja, da so bile zadovoljene vse želje Avstrije in da so bili odpravljani vsi vzroki za vojno. V svojem pismu pa je izjavil kajzer, da so Srbi "orientalci in ne vredni zaupanja", vsled česar naj Avstriji zasedejo Belgrad, dokler ne bodo Srbi izvršili svojih obljub.

Na tej podlagi, — tako je rekel prejšnji kajzer, — bi bil pripravljen ustanoviti mir.

Francoske socialistične stranke so bile vedno več ali manj razdeljene med doktrinami revolucijonarji ki nasprotujejo vsakemu kompromisu s kapitalističnim razredom ter oportunisti, ki so skušali udejevstvovati socialistični program potom stopnjevitih reform. Jaures je bil oportunist in njegova stranka je živela naprej pod njegovim uplivom tudi po njegovi smrti, pod vodstvom takih mož kot so Albert Thomas, Mareel Sombat in Pierre Renaudel. Od leta 1917 naprej pa je bila socialistična stranka doktrinarna ter bo imela tudi v bodočem narodnem zastopništvu večino dveh proti enemu.

Glavna zadeva, o kateri se je razpravljalo na kongresu francoske socialistične stranke, je bila mirovna pogodba. Obsojanje mirovne pogodbe je bilo soglasno, a manjšina je skušala vprašati za nasvet svoje volilce, dočim je večina sklenila, da hoče zavreči pogodbo brezpogojno. Kritiče mirovne pogodbe so odgovarjale v splošnem onim, ki so bile že večkrat povdarjane v liberalnih zavezniških listih.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in seznajnim razmetam primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasedeno po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo goče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir	\$ 6.80
100 lir	\$ 13.00
500 lir	\$ 64.00
1000 lir	\$ 128.00

Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

GLAS NARODA

(Slovenian Daily) Owned and published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, Inc. FRANK SAKBER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 21 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA ishaia vsak dan izvenomih nedelj in praznikov. Na celo leto vsake letne 12.00. Na pol leta 6.00. Na četrt leta 3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Issued every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$6.00.

Advertisement on agreement. Dopolni brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order.

GLAS NARODA 21 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y. Telefon: 277 Cortlandt.

Sedaj je čas!

Deželna vlada za Slovenijo, oddelek za socialno skrb, apelira na ameriške Slovence ter jih prosi pomoči v imenu sestradane in betežne slovenske mladine, kateri je samo še korak do prezgodnjega groba.

Umevno je, da mi ne moremo pojmiti sedanjih razmer v starem kraju. Mi nismo občutili vojne, mi ne poznamo vojnih strahot. V domovini mora biti strašno pomanjkanje. Da je sila prikipe la res do viška, je razvidno iz prošnje.

Slovenec je ponosen in si poišče predno prosi vse mogoče vire. In šele ko izprevidi, da ni odnikjer in nikoder ničesar, se obrne na svojega bližnjega s trdnim zaupanjem, da mu prošnja ne bo zavrnjena.

Ameriški Slovenci so se jeli koj ob izbruhu svetovne vojne zavedati, da bo zavžil naš narod precejšnjo mero trpljenja. Toda o sedanji zvrhanosti te mere nismo niti slutili tedaj.

Nabirala so društva, darovali so pošamezniki in nabrala se je precejšnja svota denarja. Nabiranje pa ni bilo prav organizirano in nismo dosegli uspeha, ki smo ga želeli. Nekatere organizacije niso zaupale pokojni avstrijski vladi ter so hranile denar, češ, poslali ga bomo takoj, ko se razmere uredijo. V tem oziru so imeli čisto prav, kajti kar ni ostalo na avstrijskih konzulatih v Ameriki, je bilo velikodušno razdeljeno med ljubljanske nemškutarke oficirske "dame".

Sedaj je drugače. — Razmere v domovini so že vsaj toliko urejene, da bo dobil Slovenec, kar je namenjeno Slovincu in da bo res v prid neboljnim slovenski deci, kar ji namenite.

Po celi Ameriki je še raztresen denar, zbrau za najbednejše med bednini v domovini. Bolj previdni so ga naložili v banke, nekateri ga hranijo doma, nekateri v društvenih blagajnah.

Vse skupaj je menda par lepih tisočakov. Če se pa še enkrat zavzamemo, če da vsako društvo vsaj tretino čistega dobička od ene ali dveh veselj v ta namen, so bo svota podvojila ali potrojila. In pomisliti je treba, da se z ameriškim dolarjem zamore tudi kaj napraviti v domovini.

Sedeči na gorkem smo preslišali marsikateri obupen klic iz domovine. No, rojaki nam niso zamerili. Vdali so se v svojo usodo ter nam velikodušno opustili, češ, ne morejo!

Toda glas, ki prihaja sedaj, je premožen in nam sega predaleč v srce, da bi ga zamogli preslišati in da bi ga omalovaževali. Nedolžni otroci, nagji in lačni stegujejo proti nam svoje roke: — Pomagajte!

Slovenska vlada, dobra in radodarna, toda praznih žepov prosi: — Pomagajte!

Duhovi mater, pomirih vsled lakote in revščine, nam šepetejo: — Pomagajte jim!

Pokažimo torej tisto ljubezen do domovine in do svojih, ki se nam v navdušenih besedah ob vsaki najmanjši priliki tako sladko cedi iz ust — dejanski in pomagajmo!

Mladina je bodočnost naroda. Če je mladina krepka, zdrava in žilava, se ni narodu ničesar bati.

Vsa svojo brezmejno velikodušnost so pokazali Slovenci v starem kraju, ker ne prosijo zase.

Odrasli se bodo že preživeli tako ali tako, toda mladina bo dokončala svoja najnežnejša leta v lakoti in pomanjkanju, če ji ne priskočimo na pomoč.

Mati Slovenija ne prosi — zase. Prosi za svoje najmanjše in najpotrebnejše, ki so ob enem vse njeno upanje in njena nada.

Ali je med nami kdo tako zakrknjenega srca, ki bi se naprej izražal svoj patriotizem le z besedami in bi ga ne hotel izraziti z dejanji?

Naš nasvet bi bil tale: — Za prvo silo naj se skupno pošlje vse, kar je že nabranega. Potem naj se začne nova kampanja za nove prispevke. Kontrolo nad pošiljanjem bo gotovo dragevolje prevzela ta ali ona slovenska politična organizacija.

Ogrski grof Karolyi ponuja srbskemu prestolonasledniku Aleksandru ogrsko krono. — Zakaj mi jo ponuja? Morda se divi njegovim velikim vladarskim zmognostim? Morda hoče biti ministriki predsednik v novi madžarsko-jugoslovanski federaciji?

Kot kaže, bo treba najprej vstanoviti ligo narodov, ki bo odobrila pogodbo glede — Lige narodov.

Zakrajsek moleduje za skupno delovanje. Mi imamo še pri rokah "Slugo", v kateri je s svoje strani jasno dokazal, da je skupno delovanje nemogoče.

Kakorhitro začne tednik loviti naročnike z namenom, da se izpremeni v dnevnik, dokazuje, da še kot tednik ne more izhajati.

VAŽNO POJASNILO GLEDE POTOVANJA. Resnica je, da je sedaj mogoče potovati v stare domovine, toda potovanje je zvezano s raznimi neprilikami in ne moremo nikomur svetovati podati se na pot že sedaj.

Tribut, ki ga prinašamo svojemu teku

Zakaj so življenjski stroški tako visoki? Večina odgovorov na to vprašanje ne gre dalje kot do grocerja, do prodajalca na debelo ali do visokih stroškov dela na farmah. Če pa hoče človek slediti izvornim številih jedilnih snovi, katere je najti na ameriški mizi, mora iti daleč preko državnih in narodnih meja in pogosto tudi preko oceanov. Buletin Narodne zemljepisne družbe pravi v tem oziru naslednje:

Če bi mogli dati svoji domišljiji prosto pot dočim obeduje mo, bi videli veliko armado možkih in žensk, ki deajo za to, da moremo mi jesti. Apetit ljudi zahteva svoj tribut od vseh kontinentov in vseh morja in kot so nekoč vodila vsa pota v Rim, tako volijo sedaj na našo mizo. Sedimo za mizo ter skušajmo izbrati one, ki so pomagali pri pripravi našega obeda. Na vrhu obednega lista prihajajo olive in slani orehi. Olive prihajajo mogoče iz Španske in ujedelji iz Californije. Sol je bila pripravljena v državi New York, kamo tudi lahko zeleno, ki prihaja iz Michigana.

Nato pride juha. S kuharsko knjigo v roki lahko določimo, kaj vse je v juhi. Mogoče so "elams" iz Cheapeake Bay, a prav gotovo je v juhi nekaj popra iz Afrike ter že nekaj drugih primeskov od daleč in blizu. Riba je "salmon" iz Alaske in goveje meso je prišlo iz Kansas City-ja. Krompir je prišel iz Maine, riž iz Kitajske; fižel iz Floride in naši paradizniki iz Marylanda.

Nato pride solata in ta vsebuje mehški poper, havajski pine-apple, solato iz Pennsilvanije, jajca iz Iowe, špansko olivno olje, jesa iz Ohija, mustard ali žemf iz Californije, in rdeči poper iz Guiana. Ko pridemo do sladoleda, jemo smetano iz Virginije, sladkor s Cube, vaniljo iz Ecuadora in čokolado iz Mehike. Potica ali pogacha je pripravljena iz surovega masla, ki prihaja iz Illinoisa ter moke iz Minneapolisa, ki je bila zmlata iz pšenice, ki je zrasla v severni Dakoti. Kvasni prašek prihaja iz Pennsilvanije, a to niso še vsi primeski. Ko pridemo do kave, zavzavamo, če smo bogati in izbiramo kavo iz Arabije ali iz nizozemske Jave. Če smo pa vsakdanji ljudje, se bomo zadovoljili s produktom Brazilije.

Če si ogledamo nate vse one, ki so pomagali pri proizvanju surovini, iz katerih je pripravljena naša hrana, najdemo med drugimi: Afriškega divjaka iz ameriškega živinoreja; južno-ameriškega Indijanca ter californijskega vrtnarja; javanskega pobiraleca kave, ter mlekarja iz Virginije; Arabca s turbanom in neworškega vrtnarja; mehškega peona in ribiča iz New Yorka; plantažnika s Portorica in sadilca sladkorja na Havaju; španskega prodajalca oliv ter Eskimo-ribiča iz Alaske.

Zanemarili pa smo še zadevo transportacije. Naša hrana prihaja k nam na glavah Indijancev, na hrbtu oslov in mul ter na vozovih, katere vlečejo velikanski bufali ali pa na hrbtu "ladje poševne" ali kamele. Parniki, železnice, avtomobili in vsa druga prevozna sredstva so igrala svojo ulogo v velikem delu, da se zadosti razvajanemu okusu.

Človek, ki dobro oboduje, bi se moral tudi zanimati za zemljepisje, za vsa plemena, vse narode in za vse točke sveta in vse to bi mu moralo stopiti pred duševne oči, kadar se ozre na jedilni list ter prične izbirati ono, kar najbolj prija njegovemu okusu.

Dopisi

Brooklyn, N. Y.

V nedeljo dne 20. julija privedjo peveci "Slovana" svoj družinski izlet k "Revnemu" v vrt pod zeleno trto. Vljudno je vabljen vsak, kateri je naklonjen "Slovnu", ker tu se ne bo šlo za dobiček, pač pa samo za zabavo. Da bo pa zabave dovolj, smo dali na program "ribenški lone" za razbijati. Vstopnina je presta za vsakega, kateri želi priti in par uric veselja uživati pri časi jedmenovca in pri naši narodni pesmi. Iz pumpe bo pa priklopila ona zlahka kaplja 2,75%, za katero bomo vsi enako prispevali, seveda bojšje polovico bolj po mlosti bojšji! Ne pozabite dne 20. julija pri "Revnem" pod zeleno trto! Na svidenje!

L. Muc, tajnik slov. pev. dr. "Slovan".

Oakley, Wyo.

Ker vsak dopisnik začne z delavskimi razmerami, bom tudi jaz sročil, kako je z delom v državi divjega pelina. Dela se jako slabo, dva ali tri dni na teden, in razume se, da se pri taki draginji težko preživi.

V noči od 30. junija do 1. julija sta me zapustila dva najboljša tovariša in prijatelja. Li sta mi bila zvesta spremljevalca v težkih dnevih življenja, to sta žganje in pivu. Mislite si, gospod urednik, kako težka je bila ločitev. Praznovali smo njih odhodno skoraj ves teden. Točno ob 12. uri gori omencene noči sta nas pa zapustila za vedno. Žalovali pa nismo samo mi premogarji za njima, žalovali so še veliko bolj naši salunertji, ker za enkrat ne bodo mogli več tako podlagati svojih žepov, seve na račun delavcev, premogarjev in drugih ljubljencev alkoholca.

Vsaka reč za čas trpi, je rekel Kranjec, ko je Francoza zibal. Tako je enkrat moralo biti tudi kence alkoholne dobe, katera nislim, da se v taki množini ne bo povrnila nikoli več. No, kaj se hoče. Dežela svobode nsa uči gospodariti, stediti pri vsem, najprvo pri državnem posojilu Liberty bondih. Če je delavec ploszil kak cent na stran v onih dobrih časih, je moral kupiti Liberty bond, da se je opomoglo državi iz vojvratni zmagi ter oprostiti male narode. Sedaj pa je nastala brezposelnost in nastale bodo vsakojake panike in krize, katere bodo delavca prinile prodati Liberty bond. Jaz mislim, da so ameriški milijardarji imeli v vojnem času

dosti več denarja, da bi ga bili lahko posodili državi veliko lažje kakor delavci, toda oni so vedeli, kaj delajo, oni so vedeli, da bodo taš z malimi izjemami dobili vse bonde v svoje roke. Njim niso bile dosti obrati, katere je država razpisala, oni morajo dobiti še tisto, v kolikor bo delavec prisiljen izubiti.

Ker sem že zapisal nekaj o oprostitvi malih narodov, naj pripominim še sledeče. Slovenci smo bili svobode skoraj najbolj potrebni, toda kakor stvari kažejo, jo homo najmanj deležni. Za ene strani je stegnil Lah svoje grabežljive roke po slovenskih pokrajinah ter nam vzel kraje, brez katerih bomo Slovenci odzodani od ostalega sveta, ostali mrtve narod. To je Jadran z vsemi pristanišči, posebno Trstom in Reko. In druge slovenske ozemlje tudi ne bo svobodno, kajti dinastija Karagorgjevičev je le malo ali nič boljja kakor je bila ona Habsburžanov. Zakaj je ravno ubogi srbski narod tako navezan na monarhe? Ali ne bi se mogel vladati san. brez nj. vel. kralja? Monarh je monarh, pa naj bo ta ali oni.

Naj za dane zadostuje, bom se že drugikat oglasil s kakim dopisom. Prosim tudi, da mi oprostite mojo pomanjkljivost v pisavi, kajti jaz sem tudi eden tistih, za katere ranjka Avstrija ni imela izobrazbe in šol.

George Fabian.

(Pišite še kaj! O onih farmah vam ne moremo zaenkrat ničesar sporočiti. — Uredništvo.)

Amnestija

Poverjeničstvo za pravosodstvo deželne vlade za Slovenijo poroča:

"Uradni list" št. 106 z dne 13. junija 1919 prinaša obširen amnestijski ukaz prestolonaslednika regenta in izvršilno naredbo poverjeničstva za pravosodje.

1. Po tem ukazu so odpusčene vse od civilnih ali vojaških sodišč naložene kazni in posledice kazni radi sledečih političnih hudodelstev: vohunstva, vstaje, punita, javnega nasilstva, prvega in drugega primera, poškodovanje državnega telegrafa, brezoblastnega nabiranja vojakov, podpomoci, dane vojaškemu begunec s skrievanjem ali drugim olajševanjem, zapeljavanja vojaka k prelomu vojaških službenih dolžnosti, rabu, udeležbe pri skrivnih dru-

Odstranite bolečino s Pain-Expellerjem. Ta bo upravlil v red otrplje kile in nareadi, da hote šutili dobro in sveto. PASTE NA ZNAK SIDRO. Po vsaki lahki pastji po 25c in 50c ali pa pilite na F. A. D. RICHTER & CO. 326-330 Broadway, New York

Jugoslovanska Katol. Jednota. Ustanovljena leta 1896 - Inoporirana leta 1900. Glavni urad v ELY, MINN. Predsednik: MIHAEL ROVANSKI, box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106 Pearl Ave., Lercin, Ohio.

GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MIHAEL ROVANSKI, box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106 Pearl Ave., Lercin, Ohio. Tajnik: JOSEF FISHER, Ely, Minn. Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Blagajnik neizplačan smrtini: LOUIS COSTELLO, Salfida, Colo. Vrhovni zdravnik: DR. JOS. V. GRAHEK 843 E. Ohio St., N. Pittsburg, Pa. NADZORNIKI: JOHN GOUZE, Ely, Minn. ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. M, So. Chicago, Ill. IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburg, Pa.

PRAVNI ODBOR: LEONARD SLABODNIK, box 489, Ely, Minn. JOHN RUPNIK, S. R. box 24, Export, Pa. JOSEPH PLAUTZ, Jr. 432-7th St. Calumet, Mich. JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn. MATT FOGORELC, 7 W. Madison St. Room 605 Chicago, Ill. ZDRUŽEVALNI ODOR: RUDOLF FERDAN, 6026 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio. FRANK ŠKREBEK, Stk. Yds. Sta box 63 Denver, Colo. GREGOR HREŠČAK, 407-8th Ave., Johnstown, Pa. Jednotno glasilo: GLAS NARODA. Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse prošbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo. Jugoslovanska Katoliška Jednota se pripolno vsem Jugoslovancem za obilen pristop Jednote posluje po "National Fraternal Congress leaflet". V blagajni ima krog \$300.000 (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, poškodnina in smrt. nin je že izplačala do \$1.500.000 (en milijon in pol dolarjev). Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen uolnik si je svet do dobi podporo, kadar jo potrebuje. Društva Jednote se nahajajo po raznih naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Društvo se lahko vstanovi s 8 člani ali članicami. Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

konvencije, da sta se oba v proslavo sklenjenega prijateljstva poštemo napila. Bilo je že pozno in urednik je držal prazen prostor za poročilo o konvenciji. Poslal je torej zadnjega poročevalca na lov za tovarišema, ki sta izginila. Blizal se je čas izdaje lista ko je pomolil tretji poročevalce svojo glavno skozivrata: — Dobil sem v roke enega delegata ter mu kupil nekoliko devetsto drinkov. Kljub temu pa nisem mogel pripraviti tega prolektora vraga, da bi govoril le eno besedo.

ZAHTEVE ŠVEDSKE

Švedska zahteva zase Aland otočje. — Prebivalstvo naj se izreče potom ljudskega glasovanja. Pariz, Francija, 17. julija. V oficijelnem sporočilu na švedske liste se glasi, da so švedski delegati v Parizu vročili predsedniku mirovne konference poslanico, tikajočo se švedskih zahtev glede Aland otočja. Memorandum izjavlja, da je bilo Aland otočje vedno v administrativni zvezi s starim švedskim kraljestvom, dokler ni bila leta 1809 Švedska prisiljena odpovedati se otokom. Prebivalstvo otokov je švedskega izvora ter je leta 1917 izjavilo, da se želi združiti z materinsko deželo. V priletku leta 1918 je naprosilo kraljevo švedsko vlado v tem smislu ter poslalo slične peticije na vlade Združenih držav, Anglije, Francije in Italije. Svoji želji hoče dati izraza potom splošnega ljudskega glasovanja. Poslanica izjavlja, da je rešitev tega vprašanja tesno spojena z razmerjem med Švedsko in Finsko in da je švedska vlada, ki hoče vzdržati prijateljsko razmerje med obema deželama, vzpizorila že več neuspešnih poskusov, da pride s finsko vlado do sporazuma glede te zadeve. Delegati prosijo vsled tega, naj dobi Švedska priliki razpravljati o tem vprašanju pred mirovno konferenco. Prebivalci Aland otočja naj dobe dovoljenje, da smejo vzpizoriti ljudsko glasovanje. V slučaju, da bi bilo otočje pripisano Švedski, naj uveljavi konferenca vse potrebno, da se prepre-

ITALIJA ŽELI PRIZNANJA.

Washington, D. C. 17. julija. Ameriški poslanik za Italijo, Thomas N. Page je rekel danes, da Italija ne želi ničesar drugega, kot da priznajo njene težnje in želje države, s katerimi je bila zvezana tekom sedanje vojne. Ona želi, da bi ji bili zavezniki švedno na strani in d a bi ne bila omalovaževana v krogu velesil.

SUHAČI NE BODO VELIKO OPRAVILI NA ANGLEŠKEM.

Newcastle, Anglija, 17. julija. V nekem svečanem nagovoru je rekel danes Rev. W. T. Barber: Meni se zdi, da prohibicionisti ne bodo v Angliji voliko opravili. Če bi se zavzemali za prohibicijo že tekom vojne, bi imeli veliko prilike, da bi uveljavimo, sedaj se pa po mojem mnenju vsi napori brezuspešni.

NEMŠKI SOCIJALISTI SO PREKINILI VSE ZVEZE S SOVJETI.

Berlin, Nemčija, 17. julija. — Socijalisti desnice so danes sklenili prekiniti vse zveze s sovjeti in to vsled stališča, ki so ga zavzeli sovjeti pri zadnji železničarski stavki.

VABILO

na plešno veselico, katero priredi društvo Postojnska Jama št. 151 SDPZ v Delaguna, Colo., v nedeljo dne 3. avgusta. Začetek ob 1. uri popoldne. Izvrstna godba Delaguna Union Band. Vsa drugo postrežbo priredi veselilni odbor. Vabijo se vsa podporna društva iz bližnjih naselbin ter si posamezni rojaki in rojakinje ter bratje Hrvatje na obilen obisk. Na svidenje 3. avgusta v Delagua, Colo. John Lipce, predsednik. (2x 12&19-7)

VI STE LAHKO OZDRAVLJENI! Če ste bolni, zakaj takoj najprej ne pridete k najboljšemu zdravniku, ki vas zamore ozdraviti? Zakaj bi brezuspešno trošili čas in denar, ko lahko ozdravite? Jaz jamčim za prakso več kot dvajset let za pravo ozdravljenje vaše bolezni. Jaz zdravim hitro in uspešno vse bozeli. Pridite k meni in videli boste, kako hitro ste lahko ozdravljeni. Jaz sem ozdravil na tisoče oseb in to je moje najboljšje priporočilo. Če greste kam drugam in ne boste ozdravljeni, ne dočite nikogar drugega kot samega seba. Pazite, da privedete k meni in na prvi nečloveški način. Električno preizkušanje z X-larki potro stroja. PROFESOR DOCTOR OSBORNE PRVI IN NAJBOLJI SPECIALIST ZA SLOVENCE. 113 Smithfield Street, drugo nadstropje, Pittsburgh, Pa.

Zgodovina Lincolnovega morilca

NEKI ODVETNIK V MEMPHIS, TENN. PRAVI, DA JE BIL MOŽ, KI JE BIL UBIT V CORNCRIB KOT MORILEC LINCOLNA, V RESNICI SPREMLJEVALEC RESNIČNEGA MORILCA. — MORILEC JE UMRL Z IZJAVO, DA JE V RESNICI UBIL LINCOLNA.

Chicago, Ill., 16. julija. — Kaj se je zgodilo z John Wilkis Booth-om, morilecem Abrahama Lincoln? —

Soglasno z zvezno vlado je bil ubit na Carr-tt homesteadu v Virginiji dne 26. aprila 1865. Številni pa so dvomili o resničnosti tega in slučajna pripomba dveh mož v čikaškem zgodovinskem muzeju so oživila povest, ki bo mogoče izpremenila vse okoliščine, tujkoče se smrti velikega emancipatorja.

Ta dva moža sta bila R. D. Craig in J. Harley Crai iz Oklahome City, Okla. Ko sta si ogledovala razstavljeni predmete, sta tudi prišla do slike John Wilkins Booth in eden njih je pripomnil k nekemu v bližini stoječemu človeku:

— S tem možem sva živela skupaj, ko je bil pleskar v Enid in El Reno, Okla. Zelo dobro sva ga poznala.

V bližini stoječi človek je bil polkovnik E. E. Wood, veteran iz državljanske vojne, ki je vodil gotove važne zgodovinske raziskave. Sprva ni hotel vrjeti, a ko je opazil, da govorita oba resna, ju je povabil v svojo pisarno in tam sta povedala naslednjo povest:

— Dne 14. januarja 1903 je izvršil neki človek, znan pod imenom David E. George, samomor s tem, da je zavil arzenik v Grand Ave. hotelu v Enid, Okla. Ostal je pri zavesti še nekaj časa in malo predno je umrl, je priznal ustno in pismeno, da je on John Wilkis Booth, morilec Lincoln.

Osebe ob njegovi postelji niso hotele vrjeti tega, kar je rekel, a on jim je pokazal pismo, naslovljeno na Finis A. Batesa, nekega odvetnika v Memphis, Tenn. ter izjavil, da bo Bates potrdil njegovo povest. Kmalu po tem ugotovili je umrl ter zapustil premoženje \$30,000, ki pa ni moglo dobiti nobenega dediča.

Ko se je razširila vest, da je mrtvi mož morilec Lincoln, se je zbrala ljudska množica ter zahtevala truplo, da ga seže. Ljudem so povedali, naj čakajo, dokler ne bo mrtvec pozitivno identificiran in truplo je bilo prevedeno v Pennaman pogrebni zavod.

Ostanek povesti je razviden iz ugotovljenih pisem Mr. Bates ki je bil pozvan iz Memphisa, da identificira truplo.

Odvetnik je dospel v Enid pod krinko agenta za pohištvo, da odvrne s tem od sebe srd ljudske množice, ki je še vedno čakala, da seže truplo. Napotil se je v pogrebni zavod ter identificiral tam truplo Georgea kot ono moža, s katerim se je bil sestel v Glenrose Mill, Tex. leta 1871 pod imenom John S. Helena.

Oba moža sta postala tesna prijatelja. St. Helen ni bil posebno uspešen v svojem poslu, a je bil zelo popularen v družbi, kajti znan je bil kot izvrsten predavatelj in javni govornik. Kadar ni bil v družbi, je bil zelo molčeč in zamišljen.

Takozvani St. Helen je postal zelo bolan v jeseni leta 1872 in v neki noči je tajno poklical k sebi Batesa ter mu povedal, da mu mora sporočiti neko priznanje.

— Umiram, — je šepetal. — Moje ime je John Wilkis Booth. Jaz sem morilec predsednika Lincoln. Vzemite sliki pod blazino... Puščam ti jo za mojo bodočo identifikacijo. Obvesti mojega brata, Edwin Bootha v New York City.

St. Helen pa je ozdravel in ker je želel povedati Batesu, da je Booth, je tudi sklenil povedati mu povest svojega življenja ter bega pred zasledovalci potem ko je ustrelil Lincoln.

Bates je porabil več let za investigiranje te povesti ter pravi, da je prepričan o nje resničnosti.

Potem ko je streljal na Lincolnu v Joži Ford gledišča in po školu na oder, pri čemur si je zlomil desno nogo nad členkom, je moral pobegniti na konju z David E. Heroldom. Booth je prišel skozi vojaške črte s tem, da je porabil geslo, katero mu je zaupal neki visok častnik, ki je bil tudi med zarotniki.

Najprvo se je vstavljal na prejšnjem domu neke prijateljice, Mrs. Suratt ter se napotil nato v stanovanje dr. Samuela Mudd, ki mu je prezel čevljev ter napravil obvezo. Morilec je moral vsled tega nadaljevati svoj beg le z enim čevljev.

Booth in Herold sta srečala nekega človeka po imenu Ruddy, ki je bil voljan povedati oba do črte konfederiranih za svoto \$300.

Dočim je šel Ruddy naprej, da se dogovori glede sestanka z gotovimi častniki sil polkovnika Mosby, ki so bile nastanjene na drugi strani Rappahannock reke, sta se oba begunca držala v skrivljivi ču. Po štirih dneh se je Ruddy vrnil z novico, da je vse pripravljeno. Booth je varno prekorajčil Rappahannock reko, kajti bil je skrit pod kupom slame na vozu nekega črnca.

Sestel se je s častniki Mosby-a na Garrett homesteadu, a zapazil nato, da je izgubil svoj dnevnik, nekaj pisem in ček, s katerim bi moral plačati Ruddyja. Ruddy se je ponudil, da se vrne s Heroldom ter poišče izgubljene predmete, kajti njemu je šlo za ček.

St. Helen (Booth) je povedal Batesu, da je polivala na tem dogodku napačna identifikacija moža, katerega je ubil Corbett v kašči za koruzo.

Dva dni pozneje je dobil Booth obvestilo, da se bližajo unijske čete in zbežal je v gozdove v bližini. Ruddy in Herold pa sta bila ona dva moža, ki sta bila obkoljena na Garrett homesteadu. Herold se je vdal brez boja, a Ruddy je sklenil boriti se do zadnjega diha.

Soglasno s povestjo St. Helena, je bil Ruddy, katerega je ubil prostak Corbett. Booth si je obričal brke tekom bega, dočim Ruddy, ki je bil iste postave kot Booth, tega ni storil. Ker je imel pri sebi listine Bootha, katere je našel na vozu črnca, je bilo povsem naravno, da so ga smatrali za morilec predsednika.

Booth je bežal v zapadni smeri iz Virginije ter dospel v Texas eno leto po umoru. Najprvo je šel v Californijo in potem navzdol ob mehiški meji ter dospel končno v državo samotne zvezde.

Kmalu po tem priznanju je zapustil Cleunose Mills ter se preselil v Leadville, Colo., kjer je izgubil Bates njegov sled leta 1878. St. Helen je večkrat izpremenil svoje ime in Bates je šel lo njem le indirektno, dokler ni bil pozvan v Enid, da identificira njegovo truplo leta 1903.

Bates je imel s seboj staro fotografijo, katero mu je dal St. Helen ob času svojega priznanja. Pokazal jo je generalu Dana, ki je načeloval vojaškim zadevam krog Washingtona v noči umora in ki je poznal Bootha. Identificiral je sliko kot ono morilec-igralca in isto so storili tudi general Pike, Silephus Jefferson, igralec in Junius Brutus Booth, sorodnik morilca.

Konečni dokaz, katerega je navedel Bates, je bil ta, da je imelo telo, ki je bilo pokopano kot ono Bootha, na vsaki nogi čevljev, dočim je dr. Mudd odrezal čevljev z desne noge Bootha, da je mogel obvezati poškodovano nogo.

Dr. Mudd je bil pozneje obojen kot sokrivec in čevljev, ki je ba je še danes v rokah vojnega departmanta, so našli na njegovem domu ter uporabili kot dokaz proti njemu pri obravnavi.

Bates smatra tudi za značilno dejstvo, da ni bil plačan nikomur niti cent nagrade \$100,000, ki je bila razpisana za onega, ki ujame Bootha ter ga izroči oblastim, živega ali mrtvega.

Telo človeka, ki se je usmrtil v Enid, Okla. je bilo hranjeno v mumificiranem stanju. Telo kaže baje znake zlomljenje noge ter tudi brazgotino nad desnim očesom, katero je dobil Booth tekom dvobojja pri skušanju neke igre na odru.

To so dejstva. Sedaj pa nastane vprašanje, če je bil mož, ki se je usmrtil v Enid, Okla. — David E. George, John St. Helen ali pa — John Wilkis Booth?

KAKO SO PARIŽANI PRAZNOVALI PODPISANJE MIROVNE POGODBE

SCENE NA PLACE DE L'OPERA PARIS, WHEN PEACE WAS SIGNED

Produkcija premoga

Govor Ant. Kristana v narodnem predstavništvu dne 5. junija.

(Konec.)

Če hočemo dosegati produkcijo premoga, ima važno besedo tudi gospod minister saobračaja. Ni naj skrbi za red na železnicah in gled ana to, da bodo vagoni, v katerih se je odpeljal premog iz rudnikov, tudi prišli nazaj. Če pri indentitetni debati sem povdarjal, da na hrvaškem mnogo premogovnikov zato ne more več producirati, ker imajo predori stotine in stotine vagonov premoga, a ni vagonov, da bi se izkopalni premog sprosti odvažal.

Isto sem konstatiral na podlagi brzojavke iz Ljubljane, da namreč hrvaške železnice 800 vagonov niso vrnil nazaj v Trbovje in da produkcija v trboveljskem premogovniku trpi radi tega, ker je treba čakati na vagono.

Vprašanje o produkciji premoga je zelo važno in mi je treba posvetiti vso pozornost tudi radi tega, ker bo od zadostne produkcije premoga tudi odvisna proizvodnja naše industrije. Če pa mi ne povzdigamo domaše industrije in ne napravimo novih tovarn, potem gorje naši državi! Tovarne se pa morejo povzdigniti samo tedaj, če imajo na razpolago dovolj premoga in lahko delajo s polno paro. Ne sme se pa postopati tako, kakor dela naš ministrski svet, ki je znižal dne 20. maja količino premoga za industrijo v Sloveniji od 60 vagonov dnevno na 20 vagonov. Ministrski svet je pomislil na to, da mi zalagamo s premogom tudi take industrije, ki delajo noč in dan in ki morajo delati noč in dan. Takozvane Martinovpe peči morajo brezpogojno dobiti toliko premoga, kolikor ga potrebujejo. Njim se potreba ne more znižati na polovico. Če se tam pokuri v gotovem času samo 5 vagonov premoga mesto 10, ki jih zahteva pravilni obrat, se je zavrglo še teh pet vagonov, ker Martinove peči ne morejo obratovati brez natančno določene količine premoga.

Naš ministrski svet v Jugoslaviji vladal steer precej absolutistično, a vendar nima take absolutistične moči, da bi mogel ukazati Martinovi peči, naj funkcionirajo naprimer mesto z 10 vagoni premoga s porabo samo 5 vagonov.

Tako se ne sme delati, ampak vsak sklep ministrskega sveta mora temeljiti na praktičnih izkušnjah, vsaka stvar, ki jo napravijo tu v Beogradu, mora imeti praktičen zmisel.

Zato se čudim, da se ministrstvo za rudarstvo ni uprlo proti sklepu ministrskega sveta, ki je odredil, da dobi razdelitev premoga v Sloveniji minister saobračaja v roko.

Kakor pride minister saobračaja do tega, da bo razdeljeval premog industriji?! Saj ni trgovec! To je stvar ministra za rudarstvo! Minister saobračaja ima samo reči: "Prijatelj minister rudarstva, jaz rabim za železnice v Sloveniji toliko in toliko premoga, za železnice na Hrvaškem in v Slavoniji toliko itd. To mi ti preskrbi!" Tukaj pa sklene ministri straki svet: "Ti, minister saobračaja, ti imaš dosti opraviti že z vagoni, boš skrbel še za razdelitev premoga ter ga oddal trgo-

vinu in industriji". Človek bi rad videl, kaj pa je potem posel ministrstva za rudarstvo ali onega za trgovino in za obrt.

Taki sklepi ministrskega sveta nasprotujejo temu, kar hoče doseči interpellant; zato bi bilo potrebno, da opozori dva ministra svojega kluba, naj uplivata pri vladi, da se taki sklepi ne bodo več delali.

Gospodje!

Klic iz stare domovine

(Iz glavnega urada JRZ.)

Gospod Ethin Kristan, predstavnik države SHS, je dobil od deželne vlade za Slovenijo, oddelek za socialno skrb, oklie, namenjen ameriškim Slovincem, s prošnjo, da se objavi in prevzame primerna akcija.

Povjermištvu za socialno skrb želi, da bi ameriški slovenski listi objavili oklie na odličnem mestu in večkrat s kratkimi noticami opozorili na akcijo.

Jugoslovansko Republičansko Združenje, preko katerega je bila proužnja poslana na gospoda Kristana, seveda drago volje ustreza tej želji in prosi slovenske liste, da objavijo oklie in podpro akcijo, kakor se jim zdi najbolj primerno. Pri tem moramo omeniti, da prosijo v Ljubljani za DENARNO POMOČ, in sicer za denar, ki ima kaj vrednosti, kakor ameriški dolar; krome so namreč skoraj brez vsake vrednosti.

Jugoslovansko Republičansko Združenje prejema prispevke v ta namen in bo skrbelo, da pride denar po zanesljivi poti v domovino, na kar polaga prošnja vladnega odseka posebno važnost. Razume se, da ne smatra JRZ te akcije za nikakšen monopol; organizacije, ki ne bi marale pošiljati prispevkov potom JRZ, stare lahko po svoji volji: za vsak slučaj pa pripravimo največjo previdnost pri odpošiljanju v domovino, kajti zdi se, da imajo tudi tam slabe izkušnje. Organizacijam, ki so pridružene JRZ, priporočamo, da pošiljajo vse take prispevke centrali z natančno označbo namena.

Oklic se glasi:

SLOVENSKIM ROJAKOM V AMERIKI!

Strahotne so posledice vojne pri najnedolžnejših žrtvah svetovnega klanja — pri otrocih. Na tisoče otrok je ostalo v slovenskih krajih brez roditeljev; na tisoče otrok je opešalo vsaki nezadostne hrane tako, da je ogrožen njih obstanek, na tisoče je takih, katerih starši žive v skrajni bedi, da jim ne morajo nabaviti niti najpotrebnejše obleke.

Vsa ta armada nepreskrbljenih, zamorjenih, hirojačih otrok potrebuje izdatne pomoči. Naše prebivalstvo živi v težkih gmotnih razmerah, novih bremen mu ni mogoče nalagati, naša mlada država živi v še popolnoma neurjenih finančnih in gospodarskih odnosih in ne more tem najbolj bednim izmed bednih pomagati tako, kakor bi bilo potrebno.

Tuberkuloza, spolne bolezni in druge grozne posledice svetovne vojne bodo razredile vrste naše mladine, ako ne pride pravočasno pomoč.

Zato se obrača odsek za socialno oskrb deželne vlade za Slovenijo do vas, ameriški Slovenci, ki ste bili toliko srečni, da niste bili neposredno prizadeti vsled vojnih dogodkov kakor mi, da nam priskočite na pomoč. Ako bi vam mogli prav nazorno naslikati bedo slovenske osirotele, bolne in sestradne dece, tedaj smo prepričani, da ne bi bilo med vami ni enega, ki ne bi daroval vsaj malenkosti za našo dorasčajočo mladino.

Če bi videli reke solz, ki jih točijo revne slovenske matere, ker ne morejo pomagati svojemu najdražjemu bitju, bi se najtršemu omeškalo srce. Če bi videli "stanovanja", v katerih životari bodočnost našega naroda, tedaj ne bi verjeli, da je to resnica, ampak, da gledate v težkih sanjah brloga.

Skratka, beda je neizmerna, izdatna pomoč vajna, drugače se ne izkople slovenski narod iz teh temnih dni in ne postane krepak ud jugoslovanske države.

Matere in žene! — Predvsem se obračamo do vas, ki boste naj globokeje dojmile nesrečo, žalost in obup svojih sester v domovini, ki morajo gledati, kako jim hira deca. Pridite nam na pomoč, nabirajte prispevke, da prebije naša deca najtežje dneve.

Visoko število bolnih otrok imamo, toda v vsej Sloveniji eno samo otroško bolnišnico, ki ima komaj za 60 otrok prostora. Sirotišni imamo nekaj, toda sirot mnogo več, kakor je prostora v njih.

Toda nobenega zavoda nimamo, kjer bi imeli varno zavetišče otroci od rojstva do šolske dobe, otroci, katerih starši je uničila na katerikoli način vojna furija.

Matere in žene, zamislite se v usodo vseh teh nesrečnih otrok,

Metternichi - - stari in novi

Piše Proscopos v "The Nation".

— Bil je najbolj slavni državnik, katerega je proizvedla njegova dežela v enem stoletju. Velika svetovna komedija ni imela še nikdar tako plodovitega avtorja in tako dovršenega igralca. Vse-povsod so hvalili njegovo hladnokrvnost, njegovo vednost vnaprej in njegovo diplomatično spretnost. Smatrali so ga za velika oraka, kojega vsaka beseda je bila polna pomena, seveda če ste jo mogli dobiti.

Igral je svojo visoko ulogo z veliko resnostjo. Nobeno hvalisavje ni moglo dosegati njegovega upoštevanja samega sebe. — Vse oči, vsa pričakovanja so direktno obrnjena proti točki, kjer sem slučajno jaz. — Moja navzočnost v Italiji proizvajajo neprecenljivi učinek. — Jaz ne potrebujem učenihi ljudi. Jaz hočem vernih poda-nikov. On, ki mi hoče služiti, mora storiti vse, kar mu ukazem. On, ki noče storiti tega ali ki prihaja poln novih idej, gre lahko svoje pol. Če tega ne stori, ga bom poslal.

Sovražil je revolucijo. Izlil je nanjo celo bogastvo metaforičnih blatenj. Zanj je oila "bolezen, katero je treba ozdraviti", "vulkan, katerega je treba zadušiti ali ugasniti", "rak-rana, katero je treba izžgati z vročim železom", "hidra, koje celjstni bodo požrle socialni red". Bil je profet "rekonstrukcije socialnega reda" in "trajnega miru, temelječega na pravični razdelitvi sile".

Revolucija je dala življenje novim idejam, ki bi nikdar ne smele priti na svet. Preprečenje razširjenja teh novih idej je bila po njegovem mnenju imperativna potreba politike. Njegova moč je ležala v dejstvu, da je počelke strastna želja vseh ljudi. Nič se mu ni zdelo bolj strašno kot povratek vojne.

Konečno mu je izpodletelo, ker ni mogel vreči v ječo ideje, dočim je mogel metati v ječe revolucionarce. On ni bil v stanu razumeti neodoljivih sil svoje dobe.

Njegova konkretna naloga je bila braniti svoje pogodbe ustvarjajoče delo, konsolidirati to delo ter odbijati vse napade nanj. Videl je le eno stran revolucije, namreč destruktivno ali uničevalno. Konstruktivne ali gradilne strani ni nikdar razumel. Ta pa je bila za bodočnost veliko bolj važna. Razumevanje konstruktivne strani revolucije je bilo večko bolj važno za državnika, ki je čutil, da počiva svet na njegovih ramenih.

Da izvede svojo voljo, je uporabljal svoje značilne sile pregovora, sugestije in ustrahovanja. Sistem, katerega je utvaril, v vojni s človeško naravo, v vojni s človeškim duhom, je temeljil na zdražbarski in porsod navzoči policiji, na podrobno izdelani spijonaži, na pozorni cenzuri novih idej in ta sistem je uporabljal v gledališčih, listih, knjigah, solah in vseučiliščih. Meje so bile strogo zastražene, da bi ne prišle v deželo knjige liberalnega značaja ter pokvarilo ljudi. Politična znanost in zgodovina sta skoro izginili kot resna predmeta študija. Spijoni so bili vsepovsod, v vladnih uradih, na zabaviščih in v vzgojnih zavodih. Posebno se je bala ta vlada vseučilišč, kajti bala se je idej. Profesorji in dijaki so bili podvrženi ponižujočim regulacijam. Spijoni so prisostvovali predavanjem. Vlada je imela seznan knjig, iz katerih so črpali profesorji. Učne knjige so bile natneno prepisane. Pod sistemom, ki ni poznal nobene prostosti nauka in učenja, je znanost seveda trohnela. Duševna stagnacija je bila cena, katero je bilo treba plačati za to.

Najboljše varstvo za tak sistem je bilo to, da se ga razširi na sosednje dežele. Državljanji niso mogli potovati v tuje dežele brez dovoljenja vlade, ki je dano le redkokedaj in z obotavljanjem. Dežela je bila hermetično zapečatena proti liberalnim mislim Evrope.

Pojav revolucionarnih idej in programov v drugih deželah je postal signal za "intervencijo". Koraki za boj proti liberalizmu so tvorili mejnike v zgodovini narodov. Vse profesorje in dijake so opazovali posebni agenti, kojih naloga je bila "opazovati skrbno duha, katerega kažejo učitelji v svojih slavnihi predavanjih, ki uplivo na bodoče stališče dijakov". Določeno je bilo, da bodo vsi učitelji, ki bi "širili doktrine, škodljive javnemu redu ali sovražne obstoječim vladnim napravam, odpuščeni iz službe in da ne smejo biti, enkrat odpuščeni, nastavljeni na kakem drugem učnem zavodu".

Ustvarjena je bila posebna komisija, koje naloga je bila zasledovati vse tajne revolucionarne družbe, ki bi ogrožale narod. Komisija je imela polnomočje preiskati in aretirati kateregakoli podanika. Ta komisija je malo razkrila, a je zasledovala skozi leta politiko, ki je bila prav tako mučna kot malenkostna.

Zasledovanje "demagogov" je nudilo žalosten prizor, kajti bilo je v resnici zasledovanje mož, ki bi morali biti deležni vseh časti kot narodni junaki. Izpostavljeni so bili inkviziciji policije, nalagali so jim kazni ter metali v ječo, iz katerih pa so bili zopet izpuščeni, kajti ničesar niso mogli najti proti njim, kar bi upravičevalo kazen. Njih hiše so preiskovali in njih listine zaplenjali. Umori, zavratni umori, poskušeni zavratni umori, eksplozivje pekleniških strojev, ki so morili nedolžne ljudi, — vse to je združevala vlada z liberalnimi nauki, ki niso imeli s temi izgredi nobenega opravka. Zatinanje je raslo od dne do dne. Neki uradnik je našel v izrazu: — To leži preko moje sfere, — revolucijo. Sfera pomeni kroglja. Kroglja pa pomeni kroglo za puško. Ali ni to poziv na ustajo in umor? Policia je na sistematičen način odpirala privatna pisma, ko je iskala sledove kake revolucije. Skozi leta so morali domoljubni državljani prenašati to invazijo njih privatnih pravic.

To sodbo zgodovine pripravljamo kontrolerju misli, Burlesonu in vsem onim, ki so glasovali za spijonažno postavo, vzgojnemu svetu mesta New Yorka, Union League Klubu, National Security Ligi in vsem onim, ki stoji pod prokletstvom Nazarena ter stoji pred vrati vede, a nočejo rami vstopiti ter hočejo preprečiti tudi druge, da bi ne vstopili. Zgoraj navedena sodba glede Metternicha izpod peresa Charles Downer Hazena v njegovi knjigi "Europe since 1815" je krepka sodba zgodovine glede sistema, katerega je ustvaril Metternich ter uveljavil v takozvani "Rekonstrukciji Evrope po Dunajskem kongresu".

Ta sistem je preprečil, da niso republikanske revolucionarne ideje kontrolirale centralno evropskih narodov. Ta sistem je zopet ustanovil absolutni prestol Ferdinandu Španskega. Povzročil je petintrideset let neprestanihi ustaj in revolucij v Evropi. Dal je tudi povod za našo Monroe doktrino, — izzvanje novega sveta, — našo izjavo, da Združene države ne bodo trpele take vrste stvari na tej strani Atlantika.

Ta sistem pa ni bil uspešen. Neodoljive sile človeškega duha niso dovolile, da bi ta sistem uspešno deloval. Narod je vstal proti Metternichu. Navesti hočemo tozadevne vrste iz knjige profesorja Hazena: — Množica je vdrla v cesarsko palačo ter v dvorano, v kateri je bil pravi postanek in izvor reakcije, nedostopen, brez usmiljenja in vsemožečen, je bil prisiljen resignirati ter pobeigniti preoblečen iz Avstrije v Anglijo, kjer je bil oddalec priča popolnega poloma njegovega sistema, ki se je porušil pod navalom prav istih sil, katere je on sam skozi celo generacijo le zaničeval. Takrat pa je tudi rekel: — Moj duh se ni nikdar pečal z mrtvo.

pomislite, kakšno življenje čaka to deca, če ne dobi pravočasno pomoči. In slovenski narod potrebuje krepkega zaroda, drugače se ne bo mogel nikdar gospodarsko in kulturno tako dvigniti, da postane vreden član v družbi narodov.

Na delo torej, slovenski rojaki v Ameriki! Za najbolj človekoljubno delo gre. Pokažite, da vam v tujini ni zaurlo sočustvanje za brate in sestre v domovini!

Deželna vlada ba Slovenijo — oddelek za socialno skrb. Povjermik: Albin Fropeluh, l. r.

Jugoslovansko vprašanje v socijalistični luči

Albin Prepeluh je napisal za francoski list "Humanite" sledeči informativni članek:

Jugoslovanska država, ki je nastala iz Srbije in dela bivše avstro-ogrške monarhije, sestoji iz treh plemen enega naroda. Ta plemena so živelj ločeno, vsako za sebe: Srbi so bili državni narod, ki se je na znotraj razvijal svobodno Hrvatje so živelj deloma v Ogrski pod gospodstvom njene osabne oligarhije, deloma pa v Avstriji; Slovenci si živelj v Avstriji, kjer niso imeli skoro nobenih nacionalnih pravic. To plemo se je v trdem, večstoletnem boju z nemškimi kapitalom in importirano nemško buržoazno birokracijo le s težavo ohranilo. Z njemu lastno energijo in pridnostjo se je v kulturnem pogledu povzpelo na visoko kulturno stopinjo; v tem pogledu so podobni in skoro enaki Dancem. Med njimi je glasom uradne statistike le 11 odstotkov analfabetov, in so bili v tem oziru med avstrijskimi narodi na tretjem mestu: Nemci, Čehi, Slovenci. Kljub svoji malotrvnosti (1 in polmilijona duš) so producirali velike lepe literature in številna dela upodablajočih umetnosai. Gospodarsko so Hrvatje in Slovenci, kakor srbsko pleme, živelj predvsem od svojega lepo razvitega poljedelstva, trgovine in industrijske obrti. Med Slovenci se je radi vodnih sil njihove zemlje začela lepo razvijati tudi veleindustrija. Vojna je marsikaj uničila in pokvarila, zlasti pa je pretgala zelo živahne gospodarske stike z Italijo, kamor se izvažali v veliki in njegove raznolike produkte. Mrtvi in Slovenci žive ob morju, njih delavske mase so našle kruh v raznih primorskih mestih, zlasti v Trstu in Reki.

Socijalistična misel je med tema dvema plemenoma bila dokaj močna, zlasti pa se je okrepila tekmo vojne in po njej. V letih vojne je to ljudstvo silno trpelo; danes je lačno, raztrgano, brez zaslužke, prapuščno nepopisni bedi. Socijalistično gibanje v današnji Jugoslaviji stremi po vsestranski politični, kulturni in gospodarski svobodi tega proletarskega ljudstva. Vse tri, doslej samostojne socijalno-demokratske stranke, to je srbska, hrvatska in slovenska, so na delu, da se strnejo v enotno jugoslovansko socijalno-demokratsko stranko na temelju erfurtskega programa. V sedanjem začasnem parlamentu Jugoslavije imajo te tri stranke enoten parlamentaren klub. Vodi ga predvsem spoznanje, da rabi jugoslovansko ljudstvo mirno miru, trajnega miru, ki je mogoče samo potem, ako se sporazumi s sosednimi narodi, predvsem z Nemško Avstrijo, Italijo in Ogrsko, Srbski proletarijat, ki je v velikanskih borbah v zadnjih sedmih letih doprinesel nadčloveške žrtve za to, da so se ta tri plemena ujedirila v enotno državo, imajo največji interes, da dobi ta nova državna stavba solidno politično in gospodarsko podlago, zlasti tudi s tem, da se najde pameten in pravičen sporazum z Bolzarijo.

Jugoslovanska soc. dem. stranka je takoj spočetka ujedinitelja započela s snotrenim delom v tem pogledu. Pri tem pa je našla velike težoke. Domači imperijalizem je bil skrajno okrepljen vsled nenasičnosti italijanskega imperijalizma in preprič med obema preti izvati v tem delu sveta nove konflikte, nove vojne grozote. Italija je zasedla velik kos čisto slovenskega in hrvatskega ozemlja proti volji in proti živahnim protestom prizadetega ljudstva. Londonski pakt, ki je bil podpisan od kapitalističnih imperijalistov, je to ljudstvo politično, gospodarsko in enotografsko presekalo na dvoje in ustvaril s tem vse potrebne predpogoje za nove konflikte, nove vojne.

Odrezani od najbližjih morskih pristanišč zlasti Slovenci in Hrvati gospodarsko ne bodo mogli živeti, postali so zgolj predmet eksploatacije po kapitalistih. Dosedanje nacionalno suženjstvo se bo pomnožilo še z ekonomskim. Pohojena so Wilsonova načela o samoodlošbi narodov in zmagal je drug princip, izrazito kapitalistični: — londonski pakt, ekonomsko in nacionalno krivičen, sklenjen in izveden brez vprašanja in proti volji prizadetega ljudstva. Odtrgani od Nemške Avstrije, ki je doslej preskrbovala njih mlado industrijo z raznimi surovinami, odrezani od morja, odvsnici od carin, ki jih bodo sosedne države uveljavile, so zlasti slovenske pokrajine obsojene na gospodarsko smrt — v korist kapitalistov Italije. Ta nezdružljiv položaj bo reakcije in vse pripravil za — novo vojno.

Jugoslovanski socijalisti so trdno prepričani, da je sporazum med Jugoslavan in Italijani potreben in mogoč. Resničen je izrek našega italijanskega sodruga, da bi se dal tak sporazum doseči v 24 urah. Sedanja mirova konferenca vsaj v tem pogledu pripravlja novo vojno, ako obveljajo pretenzije italijanskega imperijalizma; to bo "mir" kapitalistov, ne pa mir med narodi.

Sporazum je mogoče doseči le z direktnim dogovorom, od ljudstva do ljudstva, na temelju spoznanja njegovih pravih in resničnih potreb.

Proti koalicijski vladi

Na Češkem se sedaj bije boj proti vladi. Čehoslovanska narodno demokratska stranka (prejšnja državopravno demokratska) napada vlado in zahteva novo. Enako zahteva to tudi socialna demokratska stranka. Vsi njeni govorniki in listi pravijo, da se s koalicijsko vlado ne pride nikamor naprej.

Na velikem delavskem taboru v Rondicah je govoril predsednik socialno demokratskega kluba v Narodnem predstavništvu poslanec sodrug R. Bechne o gospodarskem in političnem položaju na Češkem. Rekel je med drugim tudi tole:

Z našo sedanjo vlado ne bomo izhajali več dolgo. Obrabila se je že. Čudno je, da se je sploh tako dolgo obdržala. Pri nas sem bil jaz prvi, ki sem javno opozoril na nemogočo sestavo dobrega koalicijskega kabineta. Zgodilo se je to že začetkom marea, in vedno bolj se kaže, da sem imel tedaj prav. Vse stranke Narodnega predstavništva imajo svoje zastopnike v vladi; naš parlament sestoji iz samih vladnih strank. To pa ni njegova dobra, ampak slaba stran. Manjka opozicije, ki je vendar najbolj naravna in najcenejša kontrola nad demokracijo.

Preveč nasprotjočih si načel in idej je tu v prejemnem loncu zmešanih. Eden je na poti drugemu, eden zadeva ob drugega in kabinet kot celota nima niti enotne smeri, niti enotne volje. Iz vsega tega sledi, da se preveč razpravlja in premalo napravlja. Vsi so nezadovoljni. Ta sistem je bil v začetku koristen, sedaj je pa škodljiv. So stvari, ki bi se morale rešiti, a kljub temu jih vlada vsled svoje sestave ne more rešiti, za to ji manjka enotne volje in trdnega enotnega programa.

Tako grede vse stvari skozi Narodno predstavništvo in skozi vlado: rešenega pa ni nič! Vse stranke so istočasno vladne in istočasno opozicijske. To le vodi do državnega in narodnega razkroja. Sedaj je N. P. izpremenilo ustavo in dalo prezidentu pravico, da sestavlja vlado. V sedanji situaciji ne more sestaviti nove vlade niti president. Mogel bi sicer zametati tega ali onega ministra s kakim drugim, strokovno mogoče boljšim!

Toda vir pravice in moči v demokraciji je narod, ljudstvo. Narod sicer ne bo odločeval, ali bo v vladi Peter ali Pavel, toda narod je določil vladno smer in glavna njena načela. President more biti le izvrševalec te narodove volje in more sestaviti vlado, ki bo dala zagotovilo, da izpolni te zahteve ljudstva.

Ljudsko voljo moremo pa ugotoviti šele pri volitvah. Pri volitvah se bo pokazalo, kakšne zahteve ima in kakšno vlado hoče imeti ljudstvo. Volitve odločijo, kakšna bo vladna politika; koga naj vlada zastopa: prodonocenta ali konsumenta, kapitalista ali delavca, liberalca ali socialistu.

Prepričan sem, da je ta stvar najna. Sedanje stanje bi nam moglo neizmerno škodovati. Kabinet bomo morali še po 15. t. m. po prvih volitvah v naši republiki izpremeniti. Do jeseni ne moremo čakati. Nekatera vprašanja bomo morali — v zmyslu ustave — rešiti preje, nego bomo dobili definitivno Narodno predstavništvo. Moje mnenje je, da bo najboljšje, da se takoj po občinskih volitvah izvrše v vladi izpremembe in seveda sočasno s tem tudi v Narodnem predstavništvu.

Od delavnega ljudstva in njegovih volilnih uspehov je odvisno, ali se bodo te spremembe izvršile v smeri k socializmu ali ne. Iz govora sodruga Bechne vidimo torej, da je vsaki koalicijska vlada v škodo državi in ljudstvu ter da je v vsakem parlamentu opozicija prepotrebna. Se-li ne skladajo ta izvajanja popolnoma z izvajanjem naših zastopnikov v jugoslovanskem Narodnem predstavništvu?

Poglejmo še, kaj pravijo listi. — Glasilo agrarcev "Venkov" prinaša notico: — Član Narodnega predstavništva Machar zahteva, da naj odstopi minister Švehla, dalje dr. Soukup in tudi minister Stanek. Tako bi nam kmalu od vlade ne ostalo ničesar.

List nadaljuje: — Tako izvemo od informiranih krogov, se hoče izvesti v Narodnem predstavništvu nova razvrstitev strank. Poslanei izvoljeni od narodne demokracije (torej bivši mladočehi, staročehi, državopravni demokratje in del realistov) hočejo izstopiti iz koalicijske in stopiti v opozicijo. To pa pomenja obnem, da bodo morali tudi ministri te "zajednice" zapustiti ministrske stolčke in stopiti v vrste poslancev. To so min. predsednik Kramar, Rašn in Stransky. Definitivnega se sicer v tem vprašanju še ni ničesar odločilo, toda posvetujejo se pridno. Mislimo pa, da se da kriza še mirnim putem rešiti.

"Pravo Lidu" pripominja k temu: — Naše stališče je, da se izpremembe v kabinetu morajo izvršiti, ali še le po dovršenih občinskih volitvah. Če izstopi kaka stranka preje iz koalicijske, se more tudi zgoditi, da najde takoj nekak naslednik. Sedaj je v koaliciji preveč strank, zna se pa zgoditi, da jih ostane premalo.

Isto kot v čehoslovanski republiki se mora kar najhitreje izvršiti tudi v Jugoslaviji. Ko se to izvrši, bo Jugoslavija napredovala, ne pa — kot dosedaj — nazadovala.

KRIZA V ANGLIJI

Več kot 150.000 delavcev v premogovnikih je zastavkalo. — Negotovitost v ekonomskem oziru.

London, Anglija, 18. julija. — Potrtost prevladuje v vseh trgovskih angleških krogih in vsi priznavajo, da ni mogoče za dolgo preprečiti resne krize.

Rudarji, kojih zastopniki so se zbrali v Keswiku, zavlačujejo celo akcijo in to smatrajo številni ljudje za znamenje, da vlada ne bo ugodno posredovati ter rešiti problema dobave premoga.

Resne stavke prete železnicam, dočim premogarji stalno odlagajo svoje orožje. V Yorkshire stavka 150.000 delavcev v premogovnikih, v Wales 17.000 in Kentu 1200. V južni Škotski je bila preglašena stavka raditega, ker je vodstvo nekega premogovnika odpuščilo dva človeka.

Poslabšanje valute je imelo uničujoč upliv na finančne kroge in na ljudi, ki se pečajo z rekonstrukcijo dežele. Konstruktivno delo pa ovira nadalje položaj gleda Irske, ki je bil skrajno poslabšan vsled nastopa Sir E. Carsona, znanega ulsterskega voditelja.

Politična negotovitost je bila še povečana vsled objave Churchilla, da hoče vlada ustanoviti novo centralistično stranko.

Splošno prevladuje mnenje, da leži rešitev dežele edinele v rokah delavcev ki morajo posvetiti vse svoje energije proizvodnji in brez ozira na plače in ure ter na pravice, katere zahtevajo zase. Delavci pa nočejo slediti sedaj istim domoljubnim motivom, katerim so sledili leta 1914, ko so šli v Francijo v boj za en šiling na dan.

Splošno zanimanje je za razvoj nove stranke, katero smatrajo vsi za politično potezo Lloyd Georja, ki hoče na ta način vstaliti svoje prišaste iz vseh drugih strank. S povratkom miru je postala potreba velikanskega konstruktivnega programa z vsakim dnem bolj nujna.

Ministrski predsednik se mora boriti danzadnem z različnimi elementi, da bi ustavil koalicijo, ki je neobhodno potrebna za vdeštvi- tev tega programa.

OSLOVSKA FILOZOFIJA.

"Govorite, da naj se odpravi revščina", je rekel neki mož, ki je imel v svojem življenju majhen finančen uspeh. Kadar se govori v tej deželi o finančnih uspehih, pomenuje te besede neizmerno bogatstvo. "Bil sem reven deček in sem vesel, da sem bil siromak. Kajti nikdar bi ne postal, kar sem danes, če bi ne bil nekoe reve n deček. Odločil sem se, da si nekaj pridobim. Naučil sem se hitro delati, kar bi se ne naučil nikdar, ako bi me ne ogrožal glad." Torej vsakdo se naj rodi kot siromak in zanesljivo postane milijonar. Take oslarije ubijajo otrokom v njih možgane, ko jih uče varčevati. Taka bedasta filozofija je podobna izreku Dorr

ČEHOSLOVAŠKA V NEVARNOSTI

Čeho-slovaški vojni minister izjavlja, da je nova republika ogrožena od boljšeizvima od vseh strani.

Praga, Češka, 18. julija. — (Poročna A. R. Decker). — Čeho-Slovaška ni še prišla preko periode nevarnosti — je izjavil danes minister za narodno obrambo Klobuč. Neumnoset bi bilo misliti, da bo ostala madžarska rdeča armada, ki se v resnici bori z narodnim duhom, neaktivna. Mi in Rumunji moramo pričakovati dva napada. S skrajnih naših zapadnih karpatskih meja pa do Avstrije je videti znamenja nemira ter bližajočih se sporov, ki ne pomenja ničesar dobrega za našo republiko. Slabo je, da ni Pariz dobro informiran glede teh zadev, ki ne ogrožajo le nas, temveč celo zapadno Evropo. Za nekaj časa je zveza Čehov z Rumunji pretirala vez med ruskimi boljševikij ter madžarskimi in vstavila dobavo municije. Ne moremo pa reči, da bo to tudi naprej mogoče.

Proti zapadu, čeprav niso Avstriji nagubni k boljšeizmu, skua mala skupina boljševikov na Dunaju stvariti zvezo z Madžari ter potem napasti Čeho-Slovaško in Jugoslavijo istočasno. Obnem hoče ta majhna skupina stopiti v zvezo s spartačani v gornji Sleziiji.

Na Dunaju kontrolirajo boljše- viki glavne vojašnice v sreč mesta ter tudi arzenal in korumpirano narodno brambo. Ogrji so že naprosili Dunajčane za vojaško pomoč, da izgrajo pridelke in rok delavcev, ki nočejo dati meščanom svojih pridelkov. Prejšnja Avstro-Ogrska je popolnoma pod kontrolo avstro-ogrskih boljševikov.

Boljševiška propaganda v naš deželi je še vedno zelo aktivna ter smo aretirali že več boljševiskih agentov, ki so dobro založeni z denarjem. Ta propaganda nima nobenega opravka s socijalizmom. To je le kampanja blaznega uničevanja, v kateri usiljuje par teroristov narodom svojo voljo. Po imenu je naša vlada republika pod jamstvom Lige narodov. Madžari so pa že večkrat

prestopili naša tla ter nas dejanski napadli. Mi upamo še vedno, da bodo jamstva Lige narodov obsegala ne le velikih narodov temveč tudi majhne.

Čeho-slovaški vojaki v Sibiriji so do skrajnosti izmučeni ter ne žele ničesar drugega kot da se vrnejo domov.

CENZURA KABLOGRAMOV ODRAVLJENA.

Washington, D. C., 18. julija. Uradna cenzura kablov bo končena na ob šestih popoldne dne 23. julija.

Tozadevno izjavo je po dal večeraj cenzurni svet Združenih držav.

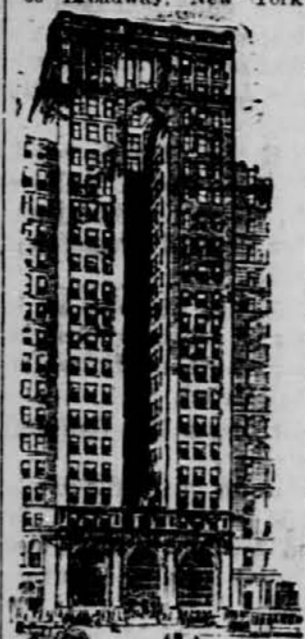
Obešil se je

v svojem stanovanju na Marije Terezije cesti št. 7, II. nadstropje Umnik Anton, železniški uslužbenec, približno 40 let star. Našli so ga v hiši delajoči zidarji, kateri so potem stražo obvestili. Kaj je Umnika gnalo v smrt, se ni dognalo. Bil je dvakratni udovec in oče otrok, kateri pa niso pri njem, pač pa pri sorodnikih v oskrbi. Mrtve se je po dognani smrti prepejal v mrtvašnico.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

SEDAJ LAHKO POŠLJETE DENAR V JUGOSLAVIJO

Glavni urad American Express Comp. 65 Broadway, New York

popolnoma varno, hitro dostavljenje in po najnižjih cenah potem

AMERICAN EXPRESS COMPANY

Glavnica \$18.000.000.00

Poslajte svoj denar potem stare poštno tvrdice. Ta velika družba je bila ustanovljena leta 1841. Ima veliko glavnico, agente in uradno v vsakem delu sveta ter pošilja v evropske dežele veliko več denarja kot vsak drugi odosiljalec. V avstrijski trgovini je popolnoma poštena. Vsak odjemalec dobi isto ceno izmenjave. Cene izmenjave so sedaj nizke. Če pošljete sedaj svoj denar, bodo vaši domači dobili več kron za en dolar.

DANAŠNJA CENA (se lahko izpremeni) je 20 kron za \$1. Poština 25 centov za naročilo.

Vi nam lahko pišete v svojem maternem jeziku, all pridete v katerikoli American Express Office.

Varnost Hitrost Nizke Cene

Izpolnite to denarno nakaznico, pridenite ekspresni Money Order, poštni Money Order ali gotovino v registriranem plenu in pošljite na:

Foreign Money Order Department AMERICAN EXPRESS COMPANY

65 Broadway, 18 Chatham Square, ali 118 W. 39 St. New York New York

Agentje in dopisniki povsod. Kadar koli odposlitate denar glejte, da dobite American Express Co. potrdilo.

Form for ordering a money order, including fields for amount, recipient name, address, and sender's name.

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let nenavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovatelja dobiva zaupanje in poslovanje pri kupcih. Zdej je bilo treba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavljali naraščanju cen vseh potrebščin in razposiljanja, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni mogoče izogniti. — Toda izvrstna kakovost ipristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV ameriški Elixir grenkega vina

ima valed tega tako izvrstne uspehe, ker povzroča, da izgubi bolezen svoje izvore. Devetdeset odstotkov vseh bolezni ima izvor v želodcu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti želodec in odstrani iz črev vse zastale stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničujejo redn odelovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni oslabeledosti ter pri posebnih želodčnih slabostih, pri premeni življenja žensk ali pri majnarjih in drugih delavcih, ki vdihavajo pline, se bo vsakdo lahko prepričal o učinkoviti vrednosti tega zdravila. V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatičnih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti izvijnjenju, napetosti, oteklinam itd. in po vdriganju mišic, po kopeli nog odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPURIN je zelo uspešno in pomirjujoče anti-septično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za grgljanje, izpiranje ust, izpiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah.

Zadnja najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevim zdravilom na mednarodnih razstavah: Zlata Svetinja — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER, Manufacturing Chemist,

1333-1343 SO. ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

ZVIJANJE vaših lastnih cigaret s SLAVNIM LIBERTY CLUB cigaretinim papirjem je postalo dejstvo kadilcev, ki imajo delikaten in dober OKUS. LIBERTY CLUB cigaretni papir izvaja ZADOVOLJSTVO IN UŽITEK. Skatlija velja \$1.25, 100 knjižice v vsaki skatliji. Če jih vaš prodajalec nima, pišite na National Importing Co., Inc. 727 Fifth Ave. Pittsburgh Pa. Prodajalcem dopust.

E. Felta, ki pravi v nekem letaku, če bi otroci ne delali nikdar v tovarnah, bi ne bili blagoslovljeni s takim ženimjem, kot je Benjamin Franklin. Mogoče so take filozofične zmedarje dobre za male trgovce, ki sanjajo, da postanejo nekega dne velergovci, za delavce niso. Veletrgovci sanjajo še o večjem bogastvu in imajo prav široko vest. Mali trgovci imajo večših tanko vest, ker je preboječ, da podvzame veliko finančno akcijo. Vsled tega ne razume plutokratskega in delavskega gibanja in se silno raztogoti, če sliši, da delavci zahtevajo svoje pravice.

V vodo je pahnili

Justin France, 11 let star, učence, svojega sošolea Karla Razbergerja. Igrala sta se z eno desko pred lišo, kjer stanujeta, to je pred Prulami 25. Končno sta se zaradi deske sprla in Justin je pri tem Razbergerja v vodo pahnil in ta bi bil gotovo utonil, da ga ni sta rešila delavec. Brajer Fr. in Brandstaeter Franc, katera sta v to svrhu porabila bližnji čoln, kajti voda je bila na istem mestu tri metre globoka.

Advertisement for Laxcarin medicine, describing its benefits for various ailments and providing contact information for Laxal Medicines Co. in Pittsburgh, Pa.

Advertisement for Santal Midy medicine, claiming to cure urinary ailments and providing contact information for the manufacturer.

STRAHOVALCI DVEH KRON

EGODOVINSKA POVEST.
SPISAL FRANJO LIPIČ

(Nadaljevanje).

Ko je Asunta vprašala, kdo je general Della Croce povedal, da živi Ladislav Gjačić, sta se general in samostanski predstojnik spogledala. Le trenotek je to trajalo — a Kržan je to opazil in takoj mu je bilo vse jasno. Znano mu je bilo iz prejšnjih časov, da so imeli piratje tudi v samostanu svoje zaščitnike, ker so samostan radodarno zalagali z znatnimi darili; vedel je, da je celo med rodovniki nekaj starih piratov in brez dvoma je bilo, da je samostanski predstojnik svaril generala Della Croce ter ga opozoril na nevarnost, ki preti Asunti.

Ko se je poleglo prvo presenečenje, ki je bilo prevzelo vojvodinjo Asunta in Kržana, so mirno preudarili, kaj jim je storiti. Lvideli so vsi, da jim tu ni obstanke, a sklenili so, da se izvrši takoj drugi dan v samostanski kapeli poroka vojvodinje Asunte s plemičem Kržanom. To je zahtevala Asunta in nihče ni ugovarjal. General Della Croce je prevzel skrb za varnost, vojvoda pa je dal dekar, da se je mogla najeti dovolj čuvajev.

— In kam pojedemo po poroki? je vprašal vojvoda.

— Proč iz teh krajev, najprej v Trst in potem se že odločimo, kako in kaj.

Tri tem je ostalo in tako se je tudi zgodilo.

XIIV.

Iskal je grofno po celem svet in ko jo je najdel, je moral umret. Narodna.

Na kraških tleh, blizu Cerovej nad Devidnom, se svoje dni stal lep prostori grad, zidan v stariem lahkem slogu; nekaj last patriarha ozglejskega. V tem prijaznem gradcu sta živela Kržan in Asunta dni neskaljene sreče in ljubezni.

Minula so že leta od njiju poroke in odkar sta se naselila v tem gradu ter imela sta veselje z otroki. Stari vojvoda Dall Ferro je živl se vedno in tudi general Della Croce, gospodarstvo pa sta vodila Temo in Mara.

— Na vsem božjem svetu ni tako srečnih ljudi, kakor v cerovelskem gradu, se je govorilo po vsej okolici.

Za dogodke po svetu so se ti ljudje le malo zanimali. Največ so jih še mikale novice o piratih. Piratje so se začeli nekaj let po bitki pri Lepantu zopet oglašati ter so zopet delali Turkom mnogo preglavice. Tako močeni, kakor svoje dni, niso piratje nič več bili, niso imeli niti kakega kralja Gjačića, niti zadržali sledih. V Sredozemsko morje se sploh niso več upali, nego se omejevali na Adrijsko morje. Z beneško republiko so bili še vedno v tesni zvezi. Napadali so Turke na kopnem ter neumiljeno plenili po turški Bosni, napadali pa še raje turške ladje v Adrijskem morju. Beneška republika, ki je imela v rokah pomorsko policijo na Adrijskem morju, ni storila piratom

nič žalega, Avstrija jih je pa tudi podpirala po svojih močeh, saj so se vojskovali proti njenim sovražnikom.

Bile je lepega jesenskega večera, ko se je na cerovelskem gradu oglašil star menih. Bela brada mu je segala do pasa in beli dolgi lasje so mu padali na tilnik. Hodil je težko in komaj nosil vrečo, v katero je deval pri kmetih in gospodi nabrane milodare. Vodil pa ga je majhen deček, zakaj stari menih je bil brez oči. Globoki črnoordeci oči jami sta bili prazni.

Asunta je sedela s svojimi otroci na grajskem vrtu, ko se je menih prikazal na gragu velikih vrat. Pogled na ta razorani obraz s praznima očnima jamama jo je navdal z grozo. Hitro je naročila Tomu, naj meniha primerno bogato obdara, potem pa se je umaknila v grad, da bi tuja več ne videla.

Čez nekaj trenotkov je prišel za njo Tomo.

— Milostiva gospa, je rekel Tomo, ta menih ne mara ne denarja, ne živil, ne prenočišča, pač pa hoče z vami govoriti.

— Kaj mi hoče? se je začudila Asunta. Tako strašno izgleda, da se ga kar bojim.

— Revez je. Kdo ve, na kak način je prišel ob oči. Najbrž misli, da dobi od vas večje darilo, kakor sem mu jaz hotel dati.

— Pripelji ga torej, je odločila Asunta. Saj ni treba, da bi mu pogl-skala v obraz.

Kmalu je menih vstopil v sobo. Deček ga je peljal do stola in se oddaljil. Starec je držeč palico z obema rokama naslonil navjo glavo in čakal.

— Kaj želite od mene, častiti oče?

— Ko je menih zaslisl ta glas, je dvignil glavo in pozorno poslušal ter njegov naučnančni obraz se je nekam razjasnil.

— Ste li vi vojvodinja Asunta Dall Ferro? je vprašal menih.

— Bila sem to, je veselo odgovorila Asunta, a že davno nisem več; danes sem srečna žena plemiča Andreja Kržana.

Menih je nekako težko sopeso nekajkrat pomignil z glavo, kakor bi hotel potrditi, kar je slislal potem je naenkrat vstal s stola.

— In jaz sem Ladislav Gjačić.

Zatrepetala je Asunta po vsem životu, a ni se mogla ganiti ter nobene besede ni mogla ziniti, blsda kot smrt, kakor bi okamenela, je stala na svojem mestu in zrla v Gjačića.

— O, ne bojte se me, Asunta! je prosil Gjačić. Potrpite z menoj le nekaj trenotkov. Nisem prišel kalit vaše sreče. Ne, Asunta. Bodi dete usmiljenj ter poslušajte me.

Asunta je v tem prišla k sebi.

— Kaj mi hočete? je vprašala s trdim glasom in odstopila nekaj korakov. To pač pojmite, da spominji, ki me vežejo na vas, niso prijetni.

— Vem to in zato sem prišel sem. Že več kot deset let vas krišem sveta iščem. Prehodil sem vse grške otoke, prihodil vso Italijo, vso Dalmacijo in vso Istro, da bi vas našel in mogel z vami govoriti. Otok Keos, ki je bil moja

last, so Turki zavzeli. Porušili so krasni grad, ki je bil namenjen vam, Asunta, za prebivališče, ugrabili vse zaklade, ki jih je bil zbral moj oče, meni pa izžgali oči. Mlačili so me tri dni tako strašno, da sč mi v treh dneh osiveli lasje. Ko bi bili Turki vedeli, da sem Ladislav Gjačić, bi me bili gotovo umorili. Tako pa so mi pustili življenje.

Usmiljenje je obšlo Asunta. S tihim, mehkim glasom je rekla: — Pomilujem vas od srca.

— Hvala vam za to besedo, je iskreno vzkliknil Ladislav Gjačić. V bitki, v kateri je bil učreno piratsko brodovje, sem jaz imel nalogo, da pokličem v slučajno nesrečo na pomoč Benečane in rešim, kar se dá. Prišegam vam, Asunta, da nisem bežal, kakor se govori med pirati. A i mi verujete?

Gjačić je te besede izrekel s takimi poudarkom, dalje Asunta spoznala, koliko mu je na tem, da mu verjame.

— Verujem vam, je rekla Asunta in sree ji ni dalo miru, dokler ni dostavila: Ko sem izvedela za usodo vašega brodovja, sem takoj rekla, da Ladislav Gjačić ni bežal.

— O, hvala vam, Asunta, iz dna srca za te besede! In zdaj mi dovolite še eno prošnjo.

Gjačić je za malo časa umolknil, kakor bi moral zajeti najprej sape.

— Dobra srea ste in plemenitega mišljenja. Zato upam, da mi ne boste prošnje ne bodele odbili.

— Kaj želite?

— Odpustite mi vse veliko zlo, ki sem vam je storil. Grešil sem, a grešil sem iz prevelike ljubezni do vas. Od trenutka ko sem vas prvič videl, sem vas ljubil. Tudi ko sem vas sovražil, ker sem spoznal, da me zaničuje in zametujete, je to sovrašтво izviralo iz ljubezni. Z enim samim pogledom bi me bili lahko napravili za svojega sužnja. Tudi ko so me Turki mačili, sem mislil na vas. Ko so mi izžgali oči, so moje ustne šepetale: "Asunta, maščevana si." In še danes nosim vašo podobo v svojem srcu in vas ljubim, tako vroče in presrečno, kakor le kdaj O, ne zamerite mi, da tako govorim. Leta in leta vas iščem, ne da bi vam razodel to svojo ljubezen, narveč da si izprosim odpustanja.

— Kar je bilo, bodi pozabljeno in bodi tudi odpušeno, je izpregovorila Asunta.

Tedaj pa je Ladislav Gjačić padel na kolena in ihtel vzkliknil:

— Dovolite mi, da poljubim rob vašega krila, saj je današnji dan najsvetnejši mojega življenja.

Zdaj pa Asunta ni mogla več premagovati svoje ginjenosti. Naglo je pristopila, prijala Gjačića za roke ter ga hotela vzdigniti. Ladislav pa se je nagnil nad njene roke ter jih kleče poljubil, ihtec:

— Hvala vam za ta trenotek! Le ene željo sem imel, da bi vas slislal; še enkrat govoriti ter da bi slislal iz vaših ust, da ste mi odpustili.

Gjačić je vstal ter izpustil roki Asuntine.

— Prosim, pokličite mojega dečka, da me odpelje.

Asunta je hotela najprej izpolniti to željo, a premislila se je.

— Pojdite, naj vas peljem jaz, je rekla in prijala Gjačića za roko.

Previdno in nežno ga je peljala po stopnicah iz grada in čez dvorišče. Strme so gledali Tomo in posli ter si niso znali tolmачiti tega prizora. Čez vse dvorišče je Asunta peljala Gjačića in do velikih vrat v obzidju. Tam mu je še enkrat stisnila roko.

— Z Bogom!

Asunta, hodi srečna vse svoje življenje! je dihal Gjačić, in predno mu je mogla Asunta brniti, je padel na kolena ter poljubil rob njenega krila.

Zunaj se je že mračilo. Z morja so se dvignile megle in zakrivale razgled. Asunta je stala na grajskih vratih in gledala za Gjačićem, dokler ga je bilo videti, po lcu pa so ji teklo sree olajšujoče solze.

Pozno zvečer se je vrnil plemič Kržan z lova. Na tujem prahu se naj je imel strahu človeka.

Komfort za noge.

Ako so Vam razjede noge ali se Vam poita ter na ta način povzročajo občutne bolečine, ki žgo in ustvarjajo urbenje, ako nabrašnje noge v čevljin in rane povzročajo pri hoji trpljenje, na cagaja. Dobite pri Vašem lekarnarju

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge) in komfort za Vaše noge bo zagotovljen. To je prijeten prašek za noge. Malo posutega praška med prsti in na vrh ter podplatih vsako jutro in nekoliko v vsaki čevlji ali nogovico povzroči zdravje. Cena 25 centi in 10 danka.

W. E. SEVER & CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

— Tomo, pomagaj! je zaklical, ko je prijezdil na dvorišče. Kršćanski človek se je ponesrečil, naj ima vsaj kršćanski pogreb. Spravimo ga v kapelico.

Vsa prepada je stala Asunta poleg mrljca.

— Povej mi, Andrej, kako - ga našel.

— Jezdil sem proti domu ter zagledal v daljavi človeka, ki je v spramstvu najhnege dečka korakal čez kamenje. Vedno je obrčal glavo in se vsak čas ustavljal. Tri tem se mu je odprla vreča. Vrgel je od sebe in šel dalje medtem ko je deček spravljal padle reči v vrečo. Pri tem je nekaj korakov zešel s steze in padel v malo dolino tako nesrečno, da se je ubil. Deček je menda vsel strahu zbežal. Htel sem takoj na pomoč, a našel sem umirajočega človeka, ki je v mojih rokah izdihnil.

Kržan in Asunta sta bila zdaj sama v kapelici. Kržan je pristopil k svoji ženi, jo prijel ljubo za roko ter ji tiho rekel:

— Ali hočeš vedeti, kaj so bile zadnje besede tega meniha? Ko sem ga dvignil s tal, je sklenil roke in zavzdihnil: "Asunta, hodi srečna!" Kdo more biti ta človek?

Asunta je tibo pokleknila! krsti ter nekaj trenotkov molila, potem je vzela blagoslovljene vode.

— Andrej, je rekla, stori tudi ti tako.

Potem jo je Kržan za roko prijel ter ji zopet rekel.

— Poslušaj še enkrat, kaj so bile zadnje besede tega starega meniha: "Asunta, hodi srečna!"

Lej, ljuba žena, še stari menih so zaljubljeni vate.

— Ne govori tako, je resno in slovesno rekla Asunta. Ta stari menih me je ljubil kakor samo se ti.

Potem pa je pristopila k krsti, poskropila mrljca z blagoslovljeno vodo in glasno rekla, da je Kržan razumel vsako besedico:

— Včni mir in pokoj tvoji duši, nesrečni Ladislav Gjačić!

(Pride še.)

Pismo iz domovine

Kleče pri Ljubljani, 20. jun. 1919.

Dragi sin!

Naznanjam Ti, da sem Tvoje pismo prejel ter da sem istega jako težko pričakoval, kajti bil sem radoveden: Ste li še vsi živi ali ne? V naprej mi moraš kaj več pisat, saj sedaj pride prav mnogo zdravni se zadosti. Mama so bili lani zelo bolni ter smo mislili, da bodo umrli, tako jih je krč. Pozneje pa sta imeli z Milo špansko Tifeov Miha je umrl v Rusiji Dragarjev Cene je ubit, Zidarjev Francej, Sestravov Tone in Kerbekov Janez so vsi ubiti. Janezove iz Osrehek sta dva ubita. Iz Dolakeva so 4 ali 5 ubiti. Iz Kleč Verboev je umrl pri vojakih. Orodovga Petra sta je bil tudi ubit ter še mnogo drugih, ki jih pa ne poznaj. Lojzlevov Francej je bil ranjen; tudi Pavletov Pavel je bil ranjen, odtrgalo mu je pol stegna, vendar se mu sedaj ne pozna dosti. Naš Francej je bil ranjen v roko na laškem bojišču; prestreljen mu je bil srednji prst na levi roki, pa se mu ne pozna dosti. Drugič je bil pa ranjen v Galiciji; kroglica mu je prodira v život pod levo pazduho ter šla ven pod desnima plečev ravno za arcein in bi bila ravno skrušena, ako bi bila za palce spredej. Pisal nam je o tem

Kumrov, ker Francej sam ni mogel, potem pa dolge nismo vedeli, ali še živi ali ne. V bolnišnici je bil na Ogrskem. Lansko leto se je javil k orožnikom, šel nato v Lonsno v šolo in ravno, ko je iz šole prišel ter bil poslan na postajo, je pa prišel tisti preobrat. Sedaj je na Koroknem.

Draginja je tu grozna in mao-gil stvari se za dobiti ni. Ena obleka velja 1000 K, meter blaga za obleke 240 K, žametast klobuk 240 K. Pred Veliko nočjo sem dal za enega 120 K, danes pa so še enkrat dražji. Samo obutev imamo zadosti, vsa druga pa na nam manjka. Ovratnikov se tu ne dobi za noben denar. Par nogavice velja 50 K, srajca 200—300 K in čevlji so po 200—300 K par. Za par pujskov sem dal 700 K, eno telo stane 700—800 K, čedna krava pa 4000—5000 K, meterski stol stane 60—80 K, vino 8—14 K liter, škatljica vzglajca 1 K. Poselno hudo je za sukance, vendar tu je prišlo nekaj v kontrabant ter je po 35 K 1000 m, pa je jako slab. Dobili so ga iz Italije.

Umrl so: Andrejev bognar, Lojzov Tone, Kovarčica, Tramslovka, Katern Franceon, stari Osvirk, Blaj. Pri Blaju je priženon Pavletov Pavel.

Zvonove so nam pobrali vse razen srednjega, kateri se klenka iz lin.

Počljama Ti tudi eno sliko, da boš videl, kak je naš Srb. Na rami ima dve zvezdi.

Drugič Ti pišem kaj več, do tedaj Te pa pozdravljaj.

Tvoj oče

Franc Tekavec.

Pripomba. — Kar se tiče ubitih iz občine Dol, vem pozitivno, da so padli sledeči do 6. avg. 1916. (Tistega dne sem se namreč odpeljal iz Dola nazaj v Ameriko.) Prvi je padel Dragarjev Cene takoj prvi teden; bil je ranjen v roko med obvezovanjem iste, pa ga je zadela druga kroglica ravno v srce. Bil je jako dober mladenič in eden najpogostnejših fantov cele fare. Drugi je bil Sestravov Tonček. Tudi on je padel prvi teden od granatne eksplozije. Brat njegov je bil ujet ter bil v Onuska v Sibiriji. Dalje so padli: Ukačev Viktor iz Zaboršta, Velenčev Janez je dobil kroglo v oko ter najbrže podlegel rani. Lebnov Tone iz Zajevs je pokopan v Mariboru. Bil je bolan, vendar pa pošten, moral v Judenburg k vojaku, kjer so ga mučili, dokler ni padel od slabosti na vebaljših, kakor so ga poslali v bolnišnico, kjer je umrl. Tudi vsi, kar jih je omenjenih v zgorajšnjem pismu, so padli do tistega časa razen Kerbekovega. Ranjeni so bili vsi, nekateri po dva do trikrat; največ pa je bilo ujetih. Vsa čast našim faranom! Skoro vsak je kar naravnost povedal, kadar je bil na dopustu, da bo kmalu ubit ali pa ujet, ker proti Rusom in Srbom se niso hoteli boriti, proti Lahom so se pa bili kot levi. Tudi pohabljenih je več. Kdor je imel kaj prodati, tisti je bil trden, drugi, posebno delavci, so pa stradali, da je bilo strašno. Kdor bi kaj natančnega rad izvedel, mu radevolje sporočim.

Rojaški pozdrav!

Rudolf Kreč, West Newton, Pa.

Mesta v Wisconsinu smejo lastovati javne naprave.

Postavodaja v Madisonu je sprejela letos postavbo, da smejo mesta lastovati javne naprave kot naprimer električne železnice ter da smejo izdati za to posebne zadolžnice, ki se ne računajo kot obremenitve mesta.

Radji tega je sprejel mestni svet mesta Milwaukee resolucijo, s katero je imenoval posebni komite, ki ima nalogo, preiskati in preračunati vse natančno, ce se izplača prekupiti električno družbo, ki bi stala okoli 30 milijonov dolarjev in kake koristi bi imelo mesto od tega. Komite je pričel s svojim delom takoj in tako se zamore v kratkem dočakati, da bo mesto lastovalo električno železnico, ker bo gotovo izboljšajo promet in donosilo mestu še vrhu tega lepe dobčke.

Save and Succeed Buy W.S.S.

MATIJA SKENDER

JAVNI NOTAR
ZA AMERIKO IN STARI KRAJ

5227 Butler St. - Pittsburgh, Pa.

Sprejema Tožbe, dela Pooblastila, Kupne pogodbe, Potnis Liste (PASOSE); listira dolgove polnih 10 let in starem kraju. Izvirajo VSA v Notarsko stroko spadajoča dela že polna in letem mesca.

Slovenske novice

Ely, Minn.

Poročila sta se rojak Fred. A. Vider z gđe. Frances Martinovic iz La Salle, Ill. ter Anton Padržaj z gđe. E. Erčul iz Soudana, Minnesota. Bilo srečno!

Milwaukee, Wis.

Frank Gričar, star 37 let, je bil obdolžen, da je bil v petek 4. julija pijan in da je delal nemir. Svoji ženi Mary je vrgel v glavo steklenico, da ji je presekal gorjnostnico, ko sta bila na obisku na 405 S. Pierce St. pri prijateljih. Radi tega je bil obsojen v soboto 5. julija na \$10 in stroške. Ženi so poslali tano v Emergency bolnišnico, nakar se je pedala domov.

V tovarni med delom je dobil hude opekline na levi nogi rojak Tony Juvančič iz 828 Kmiekinje Ave. Ko je že končal svoje delo, je pomagal vlti železo svojemu prijatelju, ki še ni bil gotov. Tri tem se je razpočil model, ki ni bil dobro sklenjen, in tekoče železo je teko Juvančiču v čevlji. Železo mu je razgalo meso do kosti ravno v zgibu med stopalom; in členkom. Opekline je tem hušje, ker ga niso mogli takoj sezuti.

Tillie Cizon, stara 14 let, iz 1015 First Ave., je dobila precejšnje poškodbe, ko je v torek 8. julija zvečer neki tovarni avtomobil zavozil na hodnik pred tovarno Johnson Candy Comp. na vogalu Clinton in Florida St.

Jožef Primožič, star 6 let, iz 1341 Clyburn St., je bil pvozev od tovarnega avtomobila Griley Dairy družbe. Deček je bil prepljan v bolnišnico ter je upanje, da bo okreval.

V policijsko službo je bil sprejet rojak Joe Casper (Kopušar), ki je pred nedolгим prišel od vojakov. — Policija se pritožuje, da ima sedaj premalo dela, ko ji ni treba več loviti pijancev.

Duluth, Minn.

Peter Lager, star 36 let, se nahaja v bolnišnici, obrazan z nožem po hrbitu in obrazu. Stanoval je pri Mary Jelmeck na 106 N. 1st Ave. W. in ženska ga je napadla ponoči med spanjem z žepnim nožem. Njega so odpeljali še novocasnno v bolnišnico, predno je izkrevavel. Jelinkova pa v ječo. Za vzrok zločina se ne ve.

Virginia, Minn.

Louis Anič, odbornik društva, spadajočega SNPJ, je dal zapeti tajnika Johna Samrada pod obdolžitvijo, da je pomeveril 130 dolarjev društvenega denarja, kar pa John Samrada zanika.

Keewatin, Minn.

Družino Jehu Nele je dne 1. julija obiskala štoklja ter ji pustila za spomin kroglega sinčka.

Mrs. Joe Kolar je prejela pismo iz Velikih Lašč na Dolenjskem, v katerem ji brat sporoča, da je nova država poklicala moške k orožnim vajam in da so razmere se precej lahe, vendar pa je boljše kot za časa vojne. Posebno za živce je težava, ki se ga za drag de nar dobiti ne more. Največje pomanjkanje je za sladkor, petrolej

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
636 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v Pittsburghu, ki ima 35-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Nastrupjenost krvi zdravi a glavnim sredstvom. Kakor hitro opazite, da vam preobčutje zdravlja, ne čakajte, če po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izpiti vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalaga. Vse možne bolezni zdravi po okrogli študijski metodi. Kakor hitro opazite, da vam preobčutje zdravlja, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom svetlil povratil. Hidropse ali vodno hlo odpravim v 30 urah in steer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v krilu in hrba in včasih tudi pri potkanje vode, odpravim s potovanjem. Revmatizem, otekanje, bolečina v kraljevi, urtikarija, škrofole in druge kožne bolezni, ki nastanejo včasih tudi pri otrocih, odpravim v kratkem časi in potrdno belati. Otroci, ki imajo včasih od 3 ure strah do 5 ur, včasih do 10 ur, od 1 do 2 ur, od 3 do 4 ur, od 5 do 6 ur, od 7 do 8 ur, od 9 do 10 ur, od 11 do 12 ur, od 13 do 14 ur, od 15 do 16 ur, od 17 do 18 ur, od 19 do 20 ur, od 21 do 22 ur, od 23 do 24 ur, od 25 do 26 ur, od 27 do 28 ur, od 29 do 30 ur, od 31 do 32 ur, od 33 do 34 ur, od 35 do 36 ur, od 37 do 38 ur, od 39 do 40 ur, od 41 do 42 ur, od 43 do 44 ur, od 45 do 46 ur, od 47 do 48 ur, od 49 do 50 ur, od 51 do 52 ur, od 53 do 54 ur, od 55 do 56 ur, od 57 do 58 ur, od 59 do 60 ur, od 61 do 62 ur, od 63 do 64 ur, od 65 do 66 ur, od 67 do 68 ur, od 69 do 70 ur, od 71 do 72 ur, od 73 do 74 ur, od 75 do 76 ur, od 77 do 78 ur, od 79 do 80 ur, od 81 do 82 ur, od 83 do 84 ur, od 85 do 86 ur, od 87 do 88 ur, od 89 do 90 ur, od 91 do 92 ur, od 93 do 94 ur, od 95 do 96 ur, od 97 do 98 ur, od 99 do 100 ur.

V zalogi imamo sledeče cerkvene pesmi

OBHAJILNE PESMI, I. sv. P. Mrhar, NISSA in NON. S. Joz. (Pogačnik)	1 partitura in 7 glasov	0.20
10 EUNAR, PESMI (Forsberg)	3 partituri in 8 glasov	0.20
BRUCE JEZUŠOVO (Klimov)	3 partituri in 7 glasov	0.20
PANGE LINGUA (Forsberg)	3 partituri in 7 glasov	0.20
10 OBHAJILNIN (Grun)	4 istice	0.20
12 PANGE LINGUA (Gorbil)	3 partituri in 8 glasov	0.20
HYALITE GOSPODA (Pravst)	3 partituri in 7 glasov	0.20
ZIRKA nek. pesni (Loban)	3 istice	0.20
PET BOŽIČNIN (Grun)	4 istice	0.20
SLOVENSKA SV. MAŠA v šest sv. Frodošica (Gorbil)	3 partituri in 7 glasov	0.20
NISSA (Chiodovsk)	1 partitura in 4 glasov	0.20
NISSA DE ANGELIS (Klimov)	1 partitura in 1 glas	0.20
SANCTE JOSEPH (Chiodovsk)	2 partituri in	

IZ NIŽIN PARIZA

(LA JUNGLE DE PARIS.)

Francoški spisatelj Jean Rameau.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

48 (Nadaljevanje.)

Prijel je vsled tega Josette za obe roki ter rekel:

— Kako žal mi je, draga, da ne morem biti v tem oziru tvojih misli! Ravno raditega, ker vzbujajo najina zveza toliko zavisti pri ljudeh, je treba slaviti poroko v navzočnosti številnih ljudi in z največjim bleškom. Človek mora imeti pogum, da javno zastopa svoje mnenje. Po mojem mnenju bi se morala poročiti v grajski kapeli v Chaumigny po papeževem nunciju ter povabiti na svadbo celo pariško družbo. Zakaj bi delala utis kot da se skrivava? Sijajen nepozaben prizor hočeva pripraviti svojim zavistnikom, nekaj, kar bo vredno najine večje ljubezni.

— Prav imaš, — je vzkliknila Josette, vsa navdušena. — Da, v Chaumigny, s šestisoč gosti! Ej, kako bodo besneli od srda! Hvala ti za to sijajno idejo! Ljubim te iz celega srca, iz cele duše!

Mirambeau ji je dal poljub, katerega so te besede zaslužile. Nato pa jo je dvignil s krepičkami rokami kvišku kot dvigne vojak ravnokar zaplenjeno zastavo.

Bila pa je še vedno črna točka v tej sijajni sliki in ta je bila nepoznani izdelavec onih momentnih slik, na katerega je namigaval on članek v "Klepetulji". Moral ga je takoj razorožiti. Ob misli, da bi se mogle te slike preje ali sleje prikazati v kakem drugem zakonitem listu, je čutil Mirambeau neki čuden strah kot kadilec, ki naenkrat spozna, da se nahaja v bližini soda s smodnikom.

Vrnil se je torej k glavnemu uredniku "Klepetulje" ter dobil naslov onega članka. Glasil se je: Tub, Rue Mignard, Passy.

Par dni pozneje sta se sestala "Tub" in Mirambeau v neki kavarni na enem izmed bulevarov. Skrivnostni "Tub" se je prikazal v osebi elegantnega mladega moža z naslovom uradnika pri naučnem ministrstvu.

Potom poizvedovanj pri neki zanesljivi hiši je Mirambeau izvedel, da se piše ta "Tub" v resnici Pommeruil, da je slikar in učence Nestalus-a in da so bile njegove slike nedavno laskavo omenjene. Ker pa je slikarstvo v zadnjem času kaj slabo preživljalo svojega moža, je bil Pommeruil prisiljen prodajati svojo umetnost ilustriranim časopisem ter slikati portrete igralc in lahkoživec. Urednikom takih listov pa je tudi že dobavil vsakovrstni material, katerega so ti listi z veseljem porabili.

V kavarni, kjer se je vršil prvi sestanek, sta preživela Pommeruil in Mirambeau skupaj celo uro. Takoj sta spoznala, da sta si vzredna nasprotnika.

Mirambeau, ki se je še vedno bal škandala, ki bi izbruhnil pred njegovo poroko, je pazno poslušal sejarja. Kljub temu pa je dal slednjemu prav izpovedka razumeti, da so slike, katere si je ogledal glavni urednik "Klepetulje" brez vsake vrednosti. Fotografija pomenja danes prav nič, kajti lahkofa je postaviti glave oseb na katerikoli telo. Pommeruil, ki je tudi vedel, da niso njegove slike dosti vredne, je bil pripravljen iznebiti se jih za primerno odškodnino. Zahteval je torej deset tisoč frankov za plošče.

Mirambeau je ostal popolnoma miren. Pri drugem sestanku je v resnici dal Pommeruilu prvo odplačilo tisočih frankov. Za to pa je zahteval od Pommeruila potrdilo ter izročitev fotografiranih plošč.

Pommeruil je smatral to zahtevo za povsem upravičeno ter lažnil Mirambeauju potrdilo obenem s šestimi ploščami, ki so bile skrbno zavite v svilen papir.

Mirambeau je uvidel, da so te plošče vredne tisoč frankov. Z drhtečimi prsti je vprejel plošče ter sklenil, da si jih pozneje natančno ogleda.

Ko je podal Pommeruilu roko, ga je prosil slednji za uslugo, da sme biti povabljen na svadbo.

— Zakaj ne? — je odvrnil Mirambeau ter si zapisal ime svojega novega znanca v malo bilježnico.

Ta elegantni mož gotovo ne bo dela l slabe figure med šestisoč gosti in številni med slednjimi ne bodo glede značaja dosti več vredni kot je ta.

Zadovoljen se je vrnil Mirambeau domov. Vse je bilo urejeno in ničesar se mu ni bilo treba več bati. Sedaj je bila Josette v resnici njegova z vsemi njenimi milijoni in gradom Chaumigny. O, ta krasni grad! Mirambeau se je spomnil, da ga je nekoč obiskal v spremstvu svojega očeta. V eni izmed alej je pobiral kamenje ter ga metal preko nekega ribnika. Pri tem je gotovo zadel neko soho, kajti eden izmed paznikov je prišel ter rekel s pretečim glasom: — Ali bo pustil to, ni nesramni pobalint? Če vržes še en kamen, ti pripeljem eno za uho. Zapomni si to!

To mu je rekel nekoč paznik in on, mali Teodor, je ves osramožen zbežal k svojemu očetu.

Ta spomin je imel danes prav posebno mičnost za ženina gospodične Carlus. Kje je pač ta strogi paznik? Ali je mogoče še na gradu? Ali bo spoznal v novem gospodarju, ki bo prišel v kraljevskem sijaju na grad Chaumigny nekdanjega pobalina?

— Življenje je v resnici mično, — si je mislil Mirambeau, ko je korakal po bulevaru navzdol.

Nato je šel k prodajalki cvetk ter naročil velik šopek za svojo venčeto.

Enoidvajseto poglavje.

SENZACIONALNA POROKA.

Na kolodvoru Quai d'Orsay se je vrstila ekvipaža za ekvipažo. Celi odlični Pariz se je zbiral onega jutra tam: — ministri, senatorji, akademiki, uradniki, častniki in elegantne dame. Danes se je vrstila poroka Carlus-Mirambeau. Izdanih je bilo šest tisoč vabil in le malokateri je odklonil.

Vsaških pet minut je odšel poseben vlak, da spravi povabljen v Blois. Vsak vlak je obstajal iz vozov prvega razreda s promenadnim hodnikom in vsi vozovi so bili bogato okrašeni s cvetjem. Ker so morali vsi vlaki oditi med osmo in deveto uro, je bila velika čakalnica seveda prenapolnjena. Se nikdar ni videl človek na enem kolodvoru toliko svetlih oblek in sijajnih uniform.

Ker je večina gostov prišla prepozno, so odšli prvi vlaki skoro prazni. Tudi v poznejših je bilo dosti zabavljanja, kajti vsem se je zdelo neumno, da so jih tako zgodaj sklicali iz postelj. Čuti je bilo tudi številne pikre pripombe glede neveste in ženina in opravljanja različnih članov pariške družbe.

Govorili so o lepi gospej Fournicat, o koje doživljajih so pripovedovali na vseh cestnih vogalih. Ta ljubeznjiva dama je bila žena nekega slikarja pokraj in mesečno. Fournicat je trpel, kot vse kaže, na ljubosumnosti in dobrodušna gospa Fournicat najbrž ni bila dosti previdna. Končno jo je pripravil njen mož do tega, da mu je priznala svoje grhe. Solze, burni nastopi, pretnje za ločitev zakona, — vse to je sledilo. Nato pa je pričel slikati Fournicat novo pokrajino z mesečino ter rekel velikoim lepimi grčini: — Obeni mu torej vsaj eno pokrajino z mesečino! — Tako je prišlo, da so vi-

POJASHILO.

Kadar rabite svo ali tuče drugo stlačeno ali pravo opredelo glasno Columbia gramofon in kraljevo ploščo, obišite se na vašega rojaka IVAN FANL, 24 MAIN STREET, CONEMAUGH, Pa. Dobili boste politno blago in se ne bo ste botali na vaš denar.

ČISTO MI PO ČISTO.

dole tako številne slike Fournicata v različnih razstavah. — Člo vsek mora vendar živeti ter si služiti denar!

Ob tridelet na dvajset je dospel zadnji poseben vlak v Blois in sicer z zamudo desetih minut. To pa ni pomenjalo nikako nesrečo. Zadnji gostje so mogli vsled tega dospeti šele ob poldnev v Chaumigny, vsled česar bi tudi postala gnječja v grajski kapeli manjša. Ta kapela je mogla vsebovati v najboljšem slučaju le petsto ljudi.

Od Blois do Chaumigny, na razdaljo dveh kratkih milj, — je bial cesta tesno obrobjena s kmeti, ki so prišli od blizu in daleč, na vadijo tisoče vozov z najbolj izbrano pariško družbo. Nekako en kilometer pred reko Loire se je cesta naenkrat povesila in pokazal se je grad Chaumigny v vsej svoji krasoti. Jasno je bilo videti veličansko poslopje z visokimi stolpi ter ogromni park, preprežen od alej. Učs je bil take velik, da je nastal molk v dolgih vrstah vozov.

Med dvajsetimi gosti se je nahajal komaj eden, ki je že videl grad. Parižani poznajo namreč boljše Florenco ali Bruselj kot pa svojo lastno domovino. Vse se je za trenutek udajalo utisom, a tem hitreje so se gibali nato jeziki, da dohite zamujeno. Ti Carlusji! Nezaslišano, da je mogoče s pomočjo makaronijev pridobiti si tak zaklad! In kaj še ta Mirambeau! Kako je uredil celo stvar, da postane sedaj v tem gradu naslednik francoskih kraljev! Ali jo je hipnotiziral, to malo makaroni-princezinjo?

Vse je pričelo s podvojeno silo govoriti o družinah Carlus in Mirambeau.

(Dalje prihodnjic.)

Iz stare domovine

Se seje občinekega sveta ljubljanskoga.

V soboto 14. junija ob 11 do poldne se je vršila izredna občinska seja. Na dnevnem redu je bilo naznanilo predsedništva glede nameravane določitve mej slovenskega ozemlja proti severu in zapadu. Predsedoval je župan dr. Ivan Tavčar, ki je omenil, da je bila pravkar pri njem deputacije primorskih Slovencev, da ga naprosi zaščitno ob pritrjevanju občinskih svetovalec je župan izrazil naše globoko sočutje s primorskimi brati in vedno pripravljenost, zanje sodelati vse, karkoli bo mogoče. Nato je župan dr. Tavčar v vzvišenih besedah govoril o nesrečni usodi slovenskega naroda, ki ga pariška konferenca in italjanski imperializem hočeta popolnoma razkosati. Poudarja, da hočemo imeti vsjo našo zemljo, vse naše morje. Zgraja se predvsem nad italjanskim nasiljem.

Podžupan dr. Triller utemeljuje v kratkem govoru protestno izjavo. Ko jo prečita, prediaga župan sprejem izjave s tem, da se občinski svetovaleci dvignejo s se dvajev.

Resolucija se glasi: Celokupno prebivalstvo ljubljane, glavnega mesta Slovenije, na usta svojega zakonitega in polklicanega zastopstva:

1. Navdušeno pozdravlja naše hrabre čete, posebno naše junaške srbske in hrvatske brate, in se jim iskreno zahvaljuje, da so s svojim nezadržnim napadom iztrgale velik del slovenske Koroske z njenim glavnim mestom Celovcem in z našo Gospo Sveto ter tako osvobodile na 100.000 koroskih Slovencev izpod nasilstva.

2. Zagotavlja naše še neosvobodjene in zatirane brate na zapadnem Koroskem, na Goriskem, Kranjskem, v Trstu, v Istri, na Reki in Dalmaciji in Prekmurju ter še posebej one, ki radi svojega narodnega prepričanja ječijo v tujih in benoških ječah ter umirajo v italjanskem prognanstvu, naših najiskrenejših simpatij, našega najglobljega sočutja in naše neomajljive zvestobe.

3. Najenergičneje protestira proti vsakemu ogabnemu imperializmu in vsiljenemu kompromisu, ki bi nas oropal naše najpoštenje, nas odrezal od morja, velik del našega naroda pa obsodil v narodno in gospodarsko smrt.

4. Protestira proti temu, da bi smel o pripadnosti k naši državi odločati le na Koroskem, ne pa tudi na Goriskem in v Trstu, v Istri in v Dalmaciji.

5. Izreka naši delegaciji na mirovni konferenci v Parizu, Et se pod najtežjimi pogoji bori neopeljivo za naše pravice, prisrčno zahvalo za njen trud in naše popolno zaupanje v trdnem prepričanju, da bo tudi nadalje brezobzirno varovala pravice in čast tro-

imenega naroda

Predsedništvo deželne vladne naproša, da blagovoli to resolucijo takoj sporočiti naši mirovni delegaciji v Parizu ter zunanjemu ministertvu v Belgradu.

Državna rudarska sola v Celju.

1. ne 1. oktobra t. l. se bo otvoril v Celju 1. letnik šole za vzgojo in naraščanja rudarskih paznikov. Zglasilni termin poteče 15. avgusta t. l. Šola bo obsegala dva letnika ter bo za dijake ustanovljen internat. Sprejemni pogoji bodo zglasilni v Uradnem listu. Prospekte bo izdajalo ravnateljstvo meseca avgusta.

Prosta vožnja za invalide.

Nekega invalida je celjske do polnično poveljstvo v Celju klicalo iz Hrastnika v Celje. Vožnjo v Celje, ki je sodaj tako draga, je moral ubogi invalid plačati sam. Ko je invalid zahteval pavšentev potnih stroškov, se ga je prav navadno zavrnilo. Na prošnjo, da mu dajo vsaj prosto vožnjo nazaj, pa se mu je celo veličkodušno reklo: "Če nimate denarja, pa pojdite poč nazaj!" — Ali je to prav, da mera invalid, če je službeno klican, plačati vožnjo sam? Lepo razmere!

Nov list v Cetineju.

Dne 13. junija je pričel izhajati v Cetineju v Crnogori list "Narodna Reč", ki ga izdaja organizirana mladina te dežele.

AMERIŠKO DRŽAVLJANSTVO ZA RUDARJE

Združenje vseh rudarjev, "United Mine Workers Journal", ki ima na stotisoče članov, mnogi izmed katerih niso naturalizirani, je obvestilo Urad za Naturalizacijo, Department of Labor, da se je lotilo akcije v svrhu naturalizacije vseh svojih članov.

Ta akcija Unije ni važna le s stališča amerikanizacije, ampak bo imela tudi za posledico manjše število nezgod v rudnikih, katere izvirajo v velikem obsegu iz krivega tolmačenja predpisov vsled nerazumevanja angleščine. Unija bo poskrbela, da vsi oni člani, ki ne govorijo angleški obiskujejo pripravljane razrede za državljanstvo, ustnovljene od Urada za Naturalizacijo, kjer naj se uče angleški ter ameriške gozdovine in vladnega sistema.

Predsednik Unije, Mr. Frank J. Hayes, je rekel:

"Splošno znano je, da velik del naših članov niso ameriški državljani. Da je temu tako, je po mojem mnenju pripisati dejstvu, da ni dosegaj naša organizacija dovolj in podpirala tujerodnega rudarja v dosegu ameriškega državljanstva".

United Mine Workers "Journal", glasilo unije, piše glede te akcije: "Čim bolj bo tujerodni rudar znal angleški in poznal ameriški vladni sistem, tem boljji državljan bo on postal".

Akcija predsednika Hayes-a je zaprčela lani na letni konferenci Združenih Rudarjev. Tedaj je bil sprejet njegov predlog, s katerim se je spreminila konstitucija organizacije v zmislu, da mora vsaka lokalna unija imenovati poseben odbor za amerikanizacijo. Ta odbor mora na vse načine povspeševati dosegu državljanstva med tujerodnimi rudarji. Na vsaki seji lokalne unije se bo med dnevnim redom vprašalo: "Ali si člani, ki niso še ameriški državljani?"

V nobeni drugi organizaciji ni mogla taka uredba biti večjega in hitrejšega vpliva, kakor ravno v rudarski organizaciji. Naravna koncentracija v rudarskih naselbinah le povspešuje hitro in uspešno akcijo. Pa tudi v nobeni drugi organizaciji ni bila tako uredba bolj potrebna. Rudniška industrija zaposluje večji odstotek tujih delavcev kot vsaka druga industrija; življenje rudarja pa je v največji nevarnosti, ako se on strogih ne ravna po varnostnih predpisih. Kjer rudar ne more razumeti instrukcij, izdanih v njegovo varstvo je nevarnost v njegovo življenje in zdravje navadno mnogo večja.

Podpredsednik subdistrikta št. 5 v Ohio, Mr. Frank Ledvinka, je odločno zato da mora vsak rudar v njegovi uniji postati državljan. Na redni konvenciji subdistrikta je bila sprejeta resolucija, da mora vsak tuje v uniji vzeti prvi papir ali pa izgubiti članstvo.

Naturalization Bureau dobiva dnevno poročila o novih pripravljanih razredih za državljanstvo v rudarskih naselbinah. Rudarji pozdravljajo z navdušenjem to priliko za naučenje angleščine in ameriških institucij.

Rad bi izvedel za STANISLAVA in LEONA ZUPANČIČ. Doma sta iz vasi Loke št. 29, občina sv. Jurij ob Taboru na Spod. Stajerskem. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njih naslov, naj mi ga blagovoli naznaniti, za kar se vnaprej zahvalim. Če pa kateri izmed njih to čita, naj se oglasi po očetovi prošnji iz starega kraja na mene: Carl Pošebal, Box 133, Halston, Pa. (19-21-7)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOHNA ORAŽEM. Prvi dva letoma sva bila skupaj v Mullan, Idaho. Mesece februarja t. l. mi je zadnjič pisal iz Butte, Mont. Za njegov naslov bi rad izvedel, ker moram dati njegov naslov na sodnijo, ko mi bo za pričo pri dobavi državljanskega papirja. Zatorej prosim cenjene rojake, kateri ve za njegovo sedanje bivališče, da mi pošlje njegov naslov, za kar se že vnaprej zahvaljujem. Njegov naslov je bil v Butte, Mont., 224 Shields Ave. Ako pa slučajno sam čita ta oglas, naj se sam javi svojemu prijatelju: Joseph Levstik, Box 363, South Fork Pa. (19-22-7)

Rad bi izvedel za mojega prijatelja ANTONA KOSTELICA, poddomače Zatačnik, ter za J. KOČJANA, doma je iz Studence pri Ljubljani. Obudava se sedaj nahajata baje v Canon City, Colo. Če kdo ve za naslov, naj ga mi javi, za kar bom zelo hvaležen, ali naj se pa sama oglasi, ker jima imam nekaj nujnega sporočiti. — John Bolencič, 2313 S. Lincoln St., Chicago, Ill. (19-21-7)

Rad bi izvedel za naslov mojega prijatelja JOŽEFA ŽUŽEK, doma iz Jurčič pri Sent Petru, ter JOŽEFA BOŽIČ poddomače Marjančič iz Sabonj pri Podgradu. Prosim vas, dragi rojaki, če kateri ve, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sama oglasi. — Aloysius Rolih Box 142, St. Marys, Pa. (17-19-7)

KJE JE? Antonija Košak iz St. Ruperta prosi rojake v Clevelandu, da ji sporoče o njegovem možu JANEZU KOŠAK, ki je stanoval na 8018 Marle Ave., Cleveland. O Dobila je poročilo, da se je v livarni pred dvema letoma ponesterčel in da je spadal k družstvu sv. Janeza Krstnika štey. 37 JSKJ. Društveni tajnik je odgovoril, da ni bil član tega društva. Odgovor naj se pošlje na: Leo Štrukelj, 186 Elderts Lane, Brooklyn, N. Y. (18-22-7)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVIŠJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDAVAV.

štem svojega prijatelja JOHNA VATOVEC, doma iz Javorja pri Novogradu na Primorskem. Ker ne vem, kje se sedaj nahaja, zato prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam zglesi, ker mi imam nekaj zelo važnega sporočiti. — Joseph Sluga, 15247 Saranac Rd., Collinwood, Cleveland, Ohio. (18-21-7)

Iščem svojega brata JOHNA GRMOVSEK, doma iz Kukučberka na Dolenskem. Prejel sem pisno iz stare domovine ter mu imam nekaj zelo važnega poročati. Zato prosim, da se mi javi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da mi naznani. — Anthony Grmovšek, 15525 Saranac Road, Collinwood, Cleveland, Ohio. (8-21-7)

Rad bi izvedel za mojega striža MATIJO ULJAN, doma iz Zablč pri Ilirski Bistrici. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi naznani, ali naj se pa sam oglasi, ker mi imam nekaj važnega poročati iz starega kraja. — John Ulijan, Box 541, Mt. Jewett, Pa. (18-21-7)

Kje je moj svak JERNEJ PEČEK? Doma je iz Višnjegore na Dolenskem. Pred 5. leti je bil v Minnesoti, kje se pa zdaj nahaja, mi ni znano. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, da mi naznani, ali pa naj se sam zglesi, ker mi imam zelo važne stvari poročati. — Mrs. Ivana Skrobot (prej Zelelel), P. O. Box 215, Euclid, Ohio. (18-21-7)

DOGARJI, ki želite najboljši gozd in letat za večjo plačo, ki ste jo kdaj že imeli, pridite na naše stroške in samemu, če se mu ne bo dopadlo, bomo plačali stroške nazaj. Potrebujemo sto dobrih dogarjev za d-letni Pipe Staves in Clarets. Delo za dolgo časa — Ogeehee Valley Staves & Heading Co., Rocky Ford, Ga. (17-23-7)

Rad bi izvedel za mojega brata ANTONA ZIDARIČ, doma iz Lajče na Primorskem. Prosim, dragi prijatelji, če kateri ve za njegov naslov, naj mi naznani, ali če sam čita ta oglas, naj se oglasi sam. — Joe Zidarich, Box 37, Boncarbe, Colo. (17-19-7)

John Ves iše svojega brata FRANKA VESA, kateri je bil pred 4. leti v Richmondu, W. Va. Prejel sem pisno iz stare domovine ter mu imam važne stvari poročati. Kateri ve za njegov naslov, naj mi naznani, za kar mu bom zelo hvaležen, ali naj se pa sam javi. — John Ves, 60 — 34. St., Cicero, Ill. (17-19-7)

Rad bi izvedel za naslov mojega svaka JOŽETA MOLAN. Doma je iz Arnovasel, fara Artče pri Prežičah ob Savi na Sp. Stajerskem. Prosim cenjene rojake, če kateri ve za njegov naslov, naj mi javi, za kar mu bom zelo hvaležen, ali pa če sam čita ta oglas, naj se mi javi, imam mu nekaj važnega sporočiti. — Joseph Zorič, 1801 W. 21. St., Chicago, Ill. (17-19-7)

Rad bi izvedel za naslov mojih dveh prijateljev JOŽEFA ŽUŽEK, doma iz Jurčič pri Sent Petru, ter JOŽEFA BOŽIČ poddomače Marjančič iz Sabonj pri Podgradu. Prosim vas, dragi rojaki, če kateri ve, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sama oglasi. — Aloysius Rolih Box 142, St. Marys, Pa. (17-19-7)

Dr. LORENZ 644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEKNI

...Moja stroka je zdraviljena akutnih in kroničnih boleznih. Jas sem se zdravil nad 23 let ter imam skuhnje v vseh boleznih in ker imam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezen, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Škod 23 let sem pridobil posebno skuhnje pri zdraviljenju moških boleznih. Zato se morate popolnoma zanašati na mene, moja stroka pa je, da vas popolnoma odpravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmalu.

Jas odpravim anstrupljeno kri, masljuje in lise po telesu, boleznih v grlu, lupanjanje las, bolečine v kosteh, stare rane, škodni boleznih, ošabotost, boleznih v mehurju, ledicah, jetrah in sladkem urinu, revmatizmu, katar, slabo kila, nadušno itd.

Moje Uradno ura ure v ponedeljkih, sredo in petkih od 8 ure zjutraj do 8 ure popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8 ure zjutraj do 8 ure zvečer. Če hodite na pošto do 8 ure popoldne, — Po pošti na odpravi. Priloge pošiljam po pošti in računov.

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nezavestni drugi zdravilniki vamje telma, da vas razumejo. Jas vam razložim in se strogo trudim, nase vas tako zdraviti, ker vam zdravim.

Rad bi izvedel, kje se nahaja ANTON JANKOVIČ, doma iz Ročice št. 11 pri Materiji. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi naznani njegov naslov, ali naj se sam oglasi, ker mi imam naznaniti važne stvari, ki so njemu v korist. — Frank Ročan, Box 4, Kellerville, Pa. (17-19-7)

Rad bi izvedel za svojega svaka JOHNA HLAJ, poddomače Baštjan iz občine Roč, Istra. Pred enim letom se je nahajal v Montreux, Colo. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi, ker poročati mi imam nekaj važnega iz starega kraja. Dan Groble, Box 685, South Fork, Pa. (17-19-7)

Iščem svoje sosede LAKNARJE, FILIPA, SLAVKA in ANTONA KRIZ, doma iz Čabra, ter MATIJO TURK, poddomače Lisar iz Gerova pri Čabru in JOSIPA STIMAC iz Pazarenc. Pred enim letom smo bili skupaj v Kane, Pa. Prosim, da se mi javijo, ali pa če kdo ve, da jih opozori. — Anthonn Laknar, Box 58, Oak Grove, Ill. (17-19-7)

IŠČE SE PREMOGARJE. Dobra plača, dober board, vedno dobre delavske razmere. Unijska majna. — Miller Coal Co., Adrian, W. Va. (18-22-7)

Rad bi izvedel za naslov mojega očeta poddomače pri Tomažicu z Leskoveca, p. Vrnja gora, Dolensko. Ako kdo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, dobi nagrado \$5, če pa sam bere te vrstice, naj se mi javi, ker mi imam jaz njegov sin nekaj važnega sporočiti. — Frank Fine, Box 294, Gilbert, Minn. (17-23-7)

Jaz spodaj podpisana bi rada izvedela za naslov mojega srodnička BLAŽA ŽNIDAR, poddomače Žebovec iz Gorjega Brnika pri Cerkljah na Gorenjskem ter za naslov moje prijateljice KATARINE SUŠNIK iz Radomlja pri Kamniku. Prosim, če kdo ve za nju naslov, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sama zglesi. — Mrs. Catharine Kral (rojena Skofe), S. R. Box 123, Export, Pa. (16-22-7)

IŠČEM DOBRE DOGARJE. Imam dober les v Texas, ki leži visoko, dobra studenčna voda, brez močvirja ali povodinj. Plačam najboljšo ceno in imam dela za tri leta. Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn.

Rojakom v Cleveland, in sploh v državi Ohio naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potnik

Mr. JANKO PLEŠKO, ki je posebej oblikovan naročnine in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojake prosimo, da mu grede na roke. Upravništvo Glas Naroda

Mr. JANKO PLEŠKO, ki je posebej oblikovan naročnine in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojake prosimo, da mu grede na roke. Upravništvo Glas Naroda